

Slovesen podpis družbenega dogovora

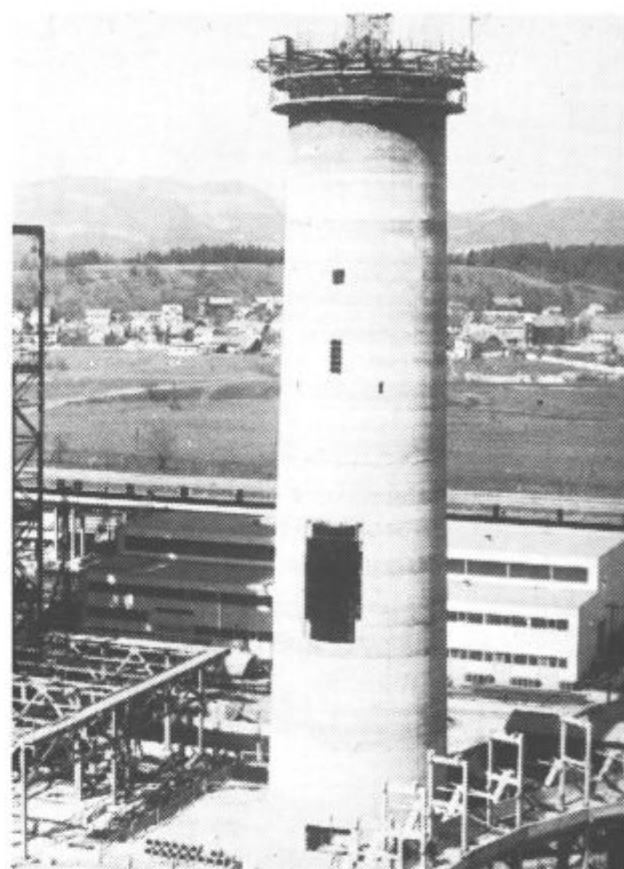

V domu kulture so pooblašteni predstavniki podpisali družbeni dogovor o razporejanju dohodka

Pooblašteni predstavniki temeljnih in drugih organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih delovnih skupnosti občine Velenje, skupščine občine Velenje, občinske konference SZDL Velenje, občinskega sindikalnega sveta, krajevnih skupnosti z območja občine, občinskih samoupravnih interesnih skupnosti ter združenja samostojnih obrtnikov občine Velenje so v četrtek, 8. aprila v dvorani kulturnega doma v Velenju slovesno podpisali družbeni dogovor o razporejanju dohodka v občini Velenje v letu 1976.

S tem družbenim dogovorom se podpisniki zavezujejo, da bodo v letošnjem letu delovali tako, da bo s samoupravnimi sporazumi in drugimi samoupravnimi akti in drugimi ukrepi o razporejanju dohodka osebnih dohodkov, obsegu in sestavi skupne in splošne po-

rabe zagotovljeno uresničevanje politike, ki jo določa skupščina SRS z resolucijo o družbeno ekonomski politiki in razvoju SR Slovenije in neposrednih nalogah v letu 1976 in skupščina občine Velenje s cilji in nalogami gospodarskega in družbenega razvoja občine Velenje v letu 1976.

Dimnik hitro raste

Na prvi pogled bi morda kdo pomislil, da je na posnetku kakšen svetilnik. V resnici pa je to dimnik nove šoštanjske elektrarne, ki je bil pred tednom dni, ko smo napravili posnetek visok točno petdeset metrov. Do vrha — visok bo 230 metrov — manjka torej še 180 metrov oziroma nekaj manj, če upoštevamo, da Gradisovi delavci gradijo ta objekt noč in dan. Glede na to, da povprečno zgradijo na dan tri do štiri metre bo ta sestavni objekt TES-4 končan verjetno v slabih dveh mesecih. Za izgradnjo dimnika bodo delavci porabili 2460 kubičnih metrov betona — to je za tuljavo, medtem ko so v temelje vliili 1800 kubičnih metrov betona. Poleg tega bodo v tuljavo vgradili še 250 ton armature.

Teden reda in čistoče

V Krajevni skupnosti Šoštanj so se odločili, da bodo storili vse, da bi mesto čim bolj uredili in očistili. Tako so te dni svet krajevnih skupnosti, mestna konferenca SZDL in komisija za varstvo okolja sestavili program akcij v tednu reda in čistoče, ki bo trajal od 19. do 24. aprila.

V tem tednu naj bi vsakdo — kot pravimo — počistil pred svojim pragom. Krajevna skupnost oziroma njene komisije si bodo že v teh dneh ogledale mesto in določile, kaj vse mora zajeti akcija urejanja mesta. Določili bodo posebna mesta za odlaganje drobnih odpadkov. Takoj se bodo lotili čiščenja ulic in cest, katere je treba do 27. aprila — dneva Osvobodilne fronte vsaj enkrat oprati. Vso nepotrebno navlako je treba odstraniti z javnih mest, prav tako iz reke Pake, da ne bo kvarila izgleda mesta. Poskrbeti je treba za ustrezno čiščenje in ostalo ureditev zelenih površin in javnih nasadov.

V akcijo za čimlepši izgled se morajo vključiti tudi delovne organizacije. Le-te bodo morale v tednu reda in čistoče urediti med drugim ograje, primerno očistiti ceste, ki vodijo iz podjetja in se priključujejo na javne ceste, seveda to velja tudi za peš poti, poskrbeti pa bodo tudi

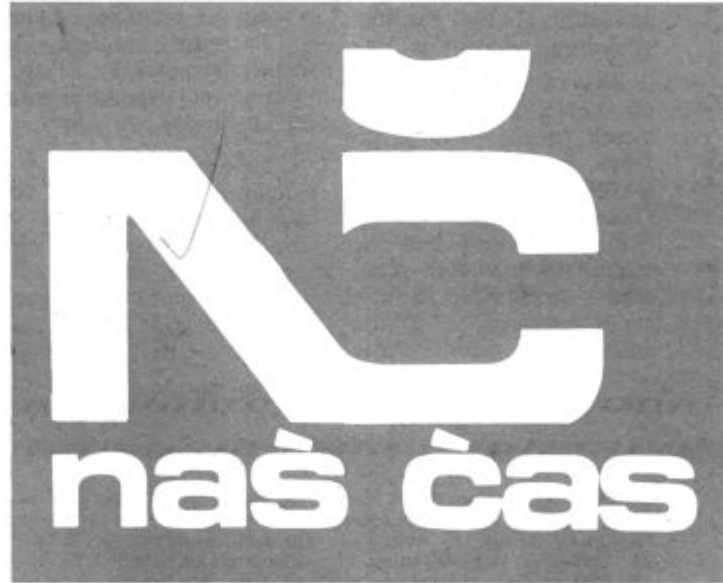
mosali, da vozila, ki iz podjetij ali delovišč odvažajo razni material, ne bodo onesneževala cest oziroma ulic.

Seveda bodo morale delovne organizacije primerno urediti tudi svoje okolje, zelene površine, razne skladiščne prostore na prostem ipd.

Učenci šoštanjskih šol naj bi v tednu reda in čistoče skupaj z učitelji uredili okolico šol, igrišč pri šolah ter cest in poti, ki jih največkrat uporabljajo.

Posebno nalogo bodo imeli tudi hišni sveti. Storit morajo vse, da se bodo organizirano vključili v akcijo čiščenja vsi stanovanjci, ki naj bi uredili okolico svojega stanovanjskega bloka ali hiše. Ob tem naj ne bi bilo balkona, kjer ne bi bilo cvetlic. Da bi delo čim bolj steklo naj bi tudi hišni sveti napravili svoje delovne programe.

V teden čiščenja in urejanja mesta pa se bodo morali vključiti tudi zasebni lastniki stanovanjskih hiš in drugih objektov tako, da v tem času v Šoštanju ne bi bilo nikogar, ki ne bi kar največ prispeval k čim lepšemu izgledu mesta. Seveda pa ta akcija naj ne bi bila le enkratna — samo od 19. do 24. aprila, ampak si bodo prizadevali, da bi krajani nenehno skrbeli za red in čistočo.

16. aprila — Leto XII. — št. 15 (324) — Cena 2 din

Glavni urednik Ljuben Naraks
Odgovorni urednik Stane Vovk

Šoštanjčani bodo uredili in očistili svoje mesto

Prvomajske prireditve Velenje 1976

Ponedelje, 26. aprila 1976:

16,00 Turnir v malem nogometu v Šoštanju
18,00 Predstava filma „Sutjeska“ v Šmartnem ob Paki

Torek, 27. aprila 1976:

8,00 Začetek „TRIM POHODA“ na Paški Kozjak
17,00 Predstava filma „Sutjeska“ v Šoštanju
19,30 Predstava filma „Sutjeska“ v Šoštanju

Sreda, 28. aprila 1976:

15,00 Finalno tekmovanje v odbojki, košarki in rokometu v Rdeči dvorani Velenje
17,00 Predstava filma „Sutjeska“ v Domu kulture Velenje
20,00 Predstava filma „Sutjeska“ v Domu kulture Velenje

Četrtek 29. aprila 1976:

11,00 Svečana seja Občinskega sveta Zveza sindikatov Velenje
17,00 Predstava filma „Sutjeska“ v Domu kulture Velenje
20,00 Predstava filma „Sutjeska“ v Domu kulture Velenje

Petek, 30. aprila 1976:

19,30 Prvomajska povorka z baklami (od kotalkališča v velenjskem parku do Rdeče dvorane)
20,00 Kanonada, ognjemet, kresovi
20,30 bo v Rdeči dvorani prireditev, v kateri sodeluje mariborski plesni orkester in ansambel Dobri znanci s pevci

Sobota, 1. maja 1976:

6,00 Kanonada, budnica
8,00 Prvomajski izleti v okoliške kraje

K obisku prvomajskih prireditev vabi Občinski svet Zveze sindikatov Velenje

● Na pomladanskem sejmu v Velenju

Velik popust

Podpredsednica skupščine občine Velenje Herma Groznik je v petek dopoldne odprla v Velenju prvi pomladanski sejem, ki bo odprt do 18. aprila. Na sejmu razstavlja in prodaja svoje izdelke 53 razstavljalcev, med katerimi je največ trgovskih podjetij.

Kratek sprehod po sejmskem prostoru kaže, da je na sejmu izredno velika ponudba pohištvenih in drugih izdelkov lesno predelovalne industrije. Zelo velik je izbor tudi sanitarne keramike. Tovarna Go-

renje iz Mute razstavlja izdelka proizvodnega programa male kmetijske mehanizacije. Precejšnja je tudi izbira konfekcije, ki jo ponujajo Modni salon Velenje, Tovarna usnja Šoštanj, Kors iz Rogaške Slatine, in drugi. Seveda lahko na velenjskem pomladanskem sejmu dobite tudi proizvode bele tehnike in druge izdelke Gorenja ter raznovrstne izdelke drugih podjetij oziroma trgovskih organizacij, pa tudi izdelke zasebnih obrtnikov. Že prvi dnevi so pokazali, da je zanimanje za prvi velenjski pomladanski sejem v rdeči dvo-

rani precejšnje. To pa je tudi mogoče dobiti s popustom in razumljivo, saj je mnoge izdelke na potrošniški kredit.

Podpredsednica velenjske skupščine je odprla prvi pomladanski sejem v novi večnamenski dvorani

● Na delu v Velenju

Rudarji iz Kanižarice

Poročali smo že o odločenosti velenjskih rudarjev, da po svojih močeh pomagajo Rudniku rjavega premoga Kanižarica in tamošnjim rudarjem v nesreči, ki jih je prizadela, ko je talna voda zalila rudnik.

Velenjski rudarji so ponudili zaposlitev okrog 100 rudarjem iz Kanižarice v njihovi jami. Doslej je prišlo na delo v Velenje 90 rudarjev iz Kanižarice, nekaj pa jih še pričakujejo. Računajo, da bo prišlo v Velenje okrog 100 rudarjev, kolikor jih je mogoče namestiti v samskih domovih.

Rudarji iz Kanižarice so ostali v delovnem razmerju z Rudnikom

rjavega premoga Kanižarica, za temeljne organizacije združenega dela Rudnika lignita Velenje pa bodo opravljali pogodbeno dela.

V solidarnostni akciji za pomoč rudarjem iz Kanižarice oziroma Rudniku rjavega premoga Kanižarica pa so se velenjski rudarji tudi odločili, da bodo delali vsak po en delavnik. Rudarji iz dveh izmen so to obveznost že izpolnili, tretja izmena pa bo delala prihodnjo soboto, 24. aprila. Tako bodo dodatno nakopali okrog 15.000 ton lignita, izkupicek enodnevnega zaslužka pa bodo velenjski rudarji poslali v solidarnostni sklad za pomoč Rudniku rjavega premoga Kanižarica.

30. april — praznik krajevne skupnosti Velenje — Stara vas

- 35-letnica ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda
- 35-letnica začetkov oborožene vstaje narodov in narodnosti Jugoslavije
- 32-letnica napada Bračičeve brigade na okupatorjevo postojanko na rudniku

Sobota, 24. aprila 1976:

20,00 »VEČER SOLIDARNOSTI« v Domu kulture Velenje, nastopajo naši rojaki iz občine Železna Kaplja na avstrijskem Koroškem.

Nedelja, 25. aprila 1976:

14,00 — Pregledno tekmovanje slovenskih kotalkarjev na kotalkališču v velenjskem parku

Ponedeljek, 26. aprila 1976:

15,00 — Začetek pohoda po poteh Bračičeve brigade (zbor v kamnolomu Škale)
17,00 — Osrednja slovesnost ob 1. prazniku Krajevne skupnosti Velenje — Stara vas na kotalkališču v velenjskem parku
18,00 — Tovariško srečanje delovnih ljudi in občanov v restavraciji »Jezero«

Torek, 27. aprila 1976:

9,00 — Srečanje strelcev občine Velenje in otvoritev strelišča na Lubeli

Petek, 30. aprila 1976:

7,00 — Budnica
8,00 — Svečana seja Zbora delegatov delovnih ljudi in občanov Krajevne skupnosti Velenje — Stara vas v dvorani samoupravnih organov tozdov RVL na Starem jašku
9,00 — Odkritje spominske plošče na Starem jašku v spomin na napad Bračičeve brigade 30. aprila 1944 na okupatorjevo postojanko na rudniku.

● REKLI SO TE DNI:

IVANKA VRHOVČAK:

— Javno razpravo o osnutku zakona o združenem delu začnemo vsi družbenopolitični subjekti, idejno in akcijsko bolj okrepljeni in usposobljeni, zato pa tudi veliko bolj odgovorni, da nadaljujemo boj za nove samoupravne odnose na ustavnih temeljih.

MILOŠ MITIČ:

— Prav sedaj, ko bijemo bitko za kakovostnejše premike v družbenoekonomskih odnosih (položaj delovnega človeka v združenem delu), ki uveljavljamo delegatski sistem, kot najbolj demokratično in vsebinsko bogato obliko uveljavljanja samoupravnih pravic in dolžnosti, ko je še vedno marsikomu v napoto naša zunanja politika — neuvrčenost in miroljubna koeksistenca med narodi in ko še vedno deluje zunanji in notranji sovražnik, dobiva družbena samozaščita svojo bogato vsebino.

VIDA RUDOLF:

— Z razvijanjem družbenega varstva otrok moramo odpraviti razlike v razvojnih možnostih otrok, ki izhajajo iz neenake razvitosti in razmer okolja, v katerem se otroci rodijo in preživljajo svoje predšolsko obdobje.

ZADNJE DNI PO SVETU...

● Priprave na Colombo

Jugoslavija je v zadnjem času izredno živahna sodelavka v tudi sicer opaznem političnem dogajanju v neuvrčenih deželah, kar sodi že v predzaključne priprave na avgustovsko konferenco predsednikov držav in vlad neuvrčenih držav v glavnem mestu Sri Lanke, Colombu.

V ta okvir sodi tudi potovanje zveznega sekretarja za zunanje zadeve Miloša Mišića, ki bo ta in prihodnji teden obiskal Iran (kjer se je že mudil), Indijo, Pakistan, Afganistan, Kuvajt in Irak.

Njegovi razgovori bodo ob običajnih dvostranskih temah to pot zajeli še posebej tudi dejavnost neuvrčenih pred konferenco v Colombu, kajpak pa ne bodo obšli tudi vseh aktualnih mednarodnih problemov — in še zlasti tistih, ki zadevajo razvoj in mednarodne ekonomske odnose.

● Krhko premirje

V Bejrutu in drugih libanonskih mestih se nadaljuje krhko premirje, ki so ga sklenili levičarji in desničarji in ki ga je parlament (ta se je sestel šele z veliko težavo) podaljšal do konca meseca.

Krhko je premirje predvsem zaradi tega, ker ga spremljajo vsakodnevni incidenti, ki znova in znova zvišujejo število žrtev.

In vendar je ozračje vsaj toliko mirno, da se lahko nadaljuje politični dialog z obema stranema, pri čemer pa potekajo ti razgovori v senci neprekrte grožnje zunanjega posredovanja.

Tako so po nekaterih poročilih vdre v Libanon sirske enote, medtem ko so izraelske v strogi pripravljenosti tik ob meji. Za zdaj poročil o vdoru sirskih enot ni bilo mogoče povsem preveriti in nekateri domnevajo,

da gre pravzaprav za čete ene izmed palestinskih oporniških organizacij, ki delujejo v Siriji pod pokroviteljstvom sirske armade.

● Kongres KP ČSSR

Českoslovaška je v zadnjih nekaj letih doživela pomembne spremembe — in vse na bolje. To je osnovna misel iz uvodnega referata generalnega sekretarja komunistične partije ČSSR Gustava Husaka na kongresu českoslovaških komunistov, ki se je začel v Pragi.

Ob tem je generalni sekretar KP ČSSR pribil, da so te uspehe dosegli s pomočjo sovjetske partije in dodal, da je bil nedavno končani kongres KP SZ vir navdih za českoslovaške komuniste.

Prav tako je dejal, da je partija odstranila »desne revizioniste« in se pri tem

idejno in marksistično utrdila. Kongres nadaljuje delo.

● Sadat končal turnejo

Egiptovski predsednik Anvar el Sadat, ki je ta vikend končal uradni obisk v Jugoslaviji, kjer je imel z jugoslovanskim predsednikom in drugimi jugoslovanskimi voditelji koristne in zelo izčrpne razgovore, je na Dunaju končal svojo evropsko turnejo in se vrnil v domovino.

Izraelci se morajo umakniti z vseh zasedenih ozemelj, Palestinci pa morajo dobiti možnost, da v miru uresničujejo vse svoje zakonite pravice — to je eden izmed sklepov sporočila, objavljenega po razgovorih egiptovskega predsednika z njegovim jugoslovanskim gostiteljem.

Egipt je v vseh razgovorih informiral svoje sogovornike o trenutnem stanju bližnjevzhodnega labirinta in o egiptovskih prizadevanjih, da bi našli izhod iz krize, ki še vedno traja.

...IN DOMOVINI

ZLATO — Delavci zlatarne borskega kombinata so pridobili v prvih treh mesecih letos več zlata in srebra, kot je bilo v načrtu. Proizvodnja zlata je bila večja za 6 odstotkov, kot so načrtovali, srebra pa za poldrugi odstotek. Pri proizvodnji selenja je borska zlatarna dosegla 117 odstotkov načrtovane.

HRANA — Vsi delavci, ki vzdržujejo javno higieno v jugoslovanskih mestih, morajo do konca leta dobiti brezplačni topli obrok. O tem so se dogovorili predstavniki organizacij združenega dela za vzdrževanje javne higiene.

TRAKTORJI — Kot kaže, bo oskrba našega kmetijstva s traktorji letos normalna. Zaradi novih objektov bo domača industrija dobavila jugoslovanskemu tržišču več kot 39.700 traktorjev, oziroma 6400 več kot lani. Za potrebe kmetijstva, pa bodo letos uvozili tudi 16.000 traktorjev. Izdana so že dovoljenja za uvoz 11.000 traktorjev.

PREMOG — Čeprav so saviški rudarji v minulem četrtletju presegli letošnje načrtovane obveznosti, so nakopali vsega skupaj 39.700 ton premoga manj kot v prvem lanskem trimesečju. To se je seveda odrazilo tudi na ustvarjenem dohodku. Začasni obračun za letošnje prvo četrtletje kaže, da ima proizvodnja premoga za približno 9 milijonov dinarjev izgube.

DOKAZOVANJE — Borcem, ki doslej niso uveljavili svojega borčevskega statusa, pa o sodelovanju v NOB imajo dokazila in za to tudi ustrezne priče, bo omogočeno, da uveljavijo to svojo pravico. Pri tem bi potrdilo predsedstva občinskega odbora ZZB NOV, na katerega območju je borec med vojno deloval, predstavljajo temeljni dokument za dokazovanje sodelovanja v NOB. Če bo ta predlog dokazovanja sprejet, bi dokazovanje borčevskega statusa potekal v letošnjem letu, veljati pa naj bi pričel s 1. januarjem prihodnjega leta.

RIBE — Kot prvi v Sredozemlju in med prvimi na svetu so naši in italijanski strokovnjaki začeli obsežne priprave na veliko operacijo »štetja« rib v Jadranu. Pobudo je dala mednarodna organizacija za kmetijstvo in prehrano FAO, zato da bi ugotovili, kakšna je resnična biološka moč Jadrana, enega najbolj zaprtih morij na svetu, ki mu ekologi ne napovedujejo bleščeče usode. Ta podvig je velikega znanstvenega in gospodarskega pomena, saj bo prvič dal zanesljive podatke o količini rib. Na tej osnovi bo mogoče lažje načrtovati razvoj ribiškega ladjevja ter industrije za predelavo te vedno bolj cenjene hrane.

TURIZEM — Po napovedih zvezne gospodarske zbornice bo letošnji turistični promet pri nas večji kakor lani. Inozemski promet se bo povečal za 5 do 7 odstotkov, domači pa za 8 do 10 odstotkov. Jugoslavija je letos ponudila tujini 5 do 10 odstotkov več turističnih programov kakor lani.

belilo za
strojno in ročno
pranje

perborat
special

belinka

tovarna kemičnih izdelkov

Aktualno

»Delavska ustava«

Čeprav bo skupščina SFRJ besedilo osnutka zakona o združenem delu sprejela šele ob koncu tega meseca, pa je osnutek doživel med delovnimi ljudmi že precejšnjo pozornost. Temu se tudi ne smemo čuditi.

Zakon o združenem delu bo predstavljal zelo pomemben dokument pri nadaljnjem razvoju samoupravnega socializma, pri graditvi sistema samoupravljanja, reguliranju družbenoekonomskega položaja delavcev v združenem delu, kakor tudi pri oblikovanju sistema odnosov, pravic in obveznosti v temeljnih organizacijah združenega dela, delovnih organizacijah in družbenopolitičnih skupnostih. Zato ta zakon pogostokrat upravičeno imenujemo »delavska ustava«.

Čeprav bo zakon o združenem delu pomenil korak v naslednje obdobje samoupravnega razvoja, je vendarle plod samoupravne prakse v naši jugoslovanski družbi. Že četrto desetletje jugoslovanski delavski razred razvija samoupravljanje. Gradimo ga sami brez izkušenj od zunaj, ker smo ga sami tudi začeli ustvarjati. Vedeli smo, da v samoupravnem razvoju ne bo šlo vse gladko, zato je prišlo do zastojev in napak. Toda samoupravni procesi so že tako ukoreninjeni v naše vsakdanje delo in življenje, da jih nihče več ne more zaustaviti, še manj pa preprečiti nadaljnji razvoj. Pri vsem tem velja poudariti, da se bodo nadaljnji samoupravni procesi razvijali tako, kot bo nam ustrezalo in kot bo želel naš delavski razred.

Začeli bomo z javno razpravo. Ta pa ne sme biti usmerjena zgolj v oblikovanje predlogov in pripomb, pač pa bo morala vsebovati ustvarjalni odnos do oblikovanja zakonskih določil. Zelo koristno bo, če bomo v javni razpravi o osnutku zakona v združenem delu iz sedanje prakse in izkušenj izluščili pripombe, ki bodo pomembno dopolnili pri dokončnem oblikovanju besedila. Še pomembnejše pa bo, če se bomo že sedaj dogovarjali o nadaljnjem poglobljenem samoupravnem razvoju v svoji sredini. Saj osnutek zakona dejansko tudi je takšen, da lahko primerjamo, to kar imamo, z novimi poglobljenimi samoupravnimi odnosi. Javna razprava bo zategadelj dala možnost, da znova preverimo naše samoupravne akte.

JUBAN NARAKS

Sestanki vsake tri mesece

Na četrtkovem slovesnem podpisu družbenega dogovora o razporejanju dohodka v občini Velenje je o pomenu tega dokumenta spregovoril predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Velenje Marcel Medved. V zvezi s tem je poudaril naslednje:

„Samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje je ena temeljnih značilnosti našega samoupravnega sistema, brez katerega ne bi mogli uresničevati pravih medsebojnega obnašanja v družbi, izražati socialistične smeri akcije, organizirati družbeno solidarnost, niti voditi neke konkretne družbene politike. Samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje je eno tistih področij družbenega delovanja delavskega razreda in idejnopolitičnega angažiranja socialistične zveze, Zveze komunistov, Zveze sindikatov in ostalih subjektivnih sil delavskega razreda, ki je že doslej zavzemalo eno najpomembnejših mest v naši skupni aktivnosti. Na teh področjih pa smo vsekakor napravili šele prve korake na poti uresničevanja nalog, katere pred nas postavlja ustava. Vsem nam mora biti jasno, da se samoupravljanje kot družbeno-ekonomski odnos ne more uresničevati brez samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja. Zato lahko trdimo, da je sporazumevanje in dogovarjanje svojevrstno in resnično sredstvo deatizacije, da to pomeni samoupravno podružbljanje in svojevrstno transformacijo mnogih državnih funkcij. S tega stališča je spora-

zumevanje in dogovarjanje anti-teza centralizmu in birokratizmu in raznim poskusom, da se s centralističnimi metodami rešujejo širši problemi delavskega razreda.

Samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje postaja način samoupravnega odločanja, postaja vse bolj metoda za reševanje in urejanje gospodarskih in družbenih problemov, metoda za urejanje socialističnih samoupravnih odnosov, pa tudi pogoj za nadaljnje razvijanje in uveljavljanje samoupravljanja. Samoupravni sorazumi in družbeni dogovori so torej pravi odraz družbenoekonomskih in drugih odnosov v naši družbi. Iz tega sledi, da postaja družbeno dogovarjanje v bistvu nadomestilo zakonodajnega normiranja, to z drugimi besedami pomeni, da je temeljna tendenca družbenega dogovarjanja, da se preseže urejevanje družbenih odnosov na temelju državnega prava, to je s pomočjo politične prisile in da se družbene norme sprejemajo kot moralno politične obveze brez sankcije politične oblasti.

Četudi je v današnjih odnosih jasno, da je zakonodajno reguliranje določenih odnosov potrebno, kakor določanje sankcij za protipravno ravnanje

(ker še vedno obstajajo v naši družbi protislovja in nasprotja, zaradi česar je nujno, da delavski razred s pomočjo svoje državne oblasti, kot oblike diktature proletariata, sprejema norme in smer svoje socialistične družbe), je nujno razvijati družbeno dogovarjanje kot obliko samoupravnega urejanja družbenih norm. Značilnost družbenih dogovorov je zlasti v tem, da ti ne morejo biti prisilni, ker če bi bili, bi se z družbenimi dogovori ne razvijali po vsebini novi družbeni odnosi brez prisile, temveč bi se ti počasi preoblikovali v državne akte. Zaradi tega republiška ustava določa v členu 149., da družbeni dogovor zavezuje le udeležence, ki ga sklenejo ali k njemu pristopijo.

Pridobivanje in delitev dohodka ter osebnih dohodkov je še posebej pomembno področje družbenega dogovarjanja. Nujno je, da delovni ljudje samostojno odločajo o pogojih za pridobivanje in delitev dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke na temelju tekočega in minulega dela, v okviru sistema, ki ga sami kreirajo.

Družbeni dogovor o razporejanju dohodka za leto 1976 v občini Velenje je torej pomemben del politike delitve dohodka v naši občini, je na eni strani zdravilo proti raznim ekscesom, na drugi strani pa sredstvo in orožje samoupravno združenih delavcev, ki uresničujejo svoj in družbeni interes na tem področju. Dohodek predstavlja osnovni ekonomski motiv gospodarjenja delovnih ljudi v združenem delu, je neodtujljiv, z njim morajo razpolagati delavci v svojem in družbenem interesu. Dogovarjanje pa je zelo pomembna povezava med pridobivanjem in delitvijo dohodka in osebnih dohodkov.

Že lani, ko smo prvi v Sloveniji podpisovali „Družbeni dogovor o razporejanju dohodka, osebnih dohodkov in nekaterih drugih osebnih prejemkov ter gibanju, obsegu ter strukturi skupne porabe v občini Velenje“, smo ugotavljali, da morajo biti delavci podrobno seznanjeni z vsem, kar je potrebno, da bodo lahko proučili način ustvarjanja in razporejanja celovitega dohodka v skladu z družbeno dogovorjenimi stališči in opredelitvami ter na podlagi programov razvoja svojih delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in splošne gospodarske politike.

Delavci morajo imeti možnost, da hkrati odločajo o razporejanju celovitega dohodka:

na del za razširitev materialne osnove združenega dela, na del za bruto osebne dohodke, iz katerega krijejo svojo osebno in skupno porabo ter na sredstva za rezerve.

Bistvena lastnost tega družbenega dogovora torej je v tem, da presega dosedanje pojmovanje delitve dohodka na osebne dohodke in sklade.

Druga bistvena lastnost pa je v tem, da zajema celotne dohodkovne odnose s tem, ko določa merila za razporejanje celotnega dohodka, ki se preliva na območje naše občine. Prav zaradi tega je ta družbeni dogovor za naše območje temeljni samoupravni akt.

Družbeno dogovarjanje v občini Velenje za leto 1976 smo organizirali po načelu, da združenemu delu odloča o razporejanju dohodka in s tem tudi o vseh oblikah porabe, oziroma razširjene reprodukcije. Tudi menjava dela med družbenimi dejavnostmi in gospodarstvom se mora uresničevati v tej soodvisnosti. Menjava dela pa ne pomeni le zagotavljanje sredstev za družbene dejavnosti, temveč tudi izvajati te dejavnosti tako, da bodo zadovoljene potrebe združenega dela, in dosežena ustrezna raven družbenega standarda, skratka, da bodo zadovoljene skupne potrebe delovnih ljudi.

Tako kot je bilo pričakovati, so bile ob obravnavah družbenega dogovora letos najživahnije razprave o skupni porabi in naložbah. Razprave so potekale v glavnem v dveh krogih. Najprej smo obravnavali osnutke programov samoupravnih interesnih skupnosti in jih usklajevali v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela. Pri tem smo se srečevali s številnimi težavami, kajti vsi programi niso dovolj upoštevali možnosti gospodarstva, kar velja tudi za potrebne naložbe. Ovrednotene programe smo v drugi fazi skušali uskladiti z resolucijo o družbenoekonomski politiki SRS v letu 1976 ter v večji meri upoštevati stabilizacijska prizadevanja, zlasti pa možnosti in zahteve gospodarstva. V skladu s temi stališči smo izoblikovali tudi kriterije za financiranje obrambnih priprav in sofinanciranje programov krajevnih skupnosti.

Tako je nastal družbeni dogovor o celotni skupni porabi kot del družbene gospodarske bilance, ki je sestavni del skup-

ščinske resolucije o družbeno-ekonomski politiki.

Dejstvo, da približno 78 % sredstev za skupno porabo prispevamo delavci iz svojih bruto osebnih dohodkov, ostalih 22 % pa združujemo iz dohodka TOZD, je prav gotovo vzrok močni zainteresiranosti delovnih ljudi v združenem delu, da resnično odločajo o programih in višini sredstev, potrebnih za realizacijo teh programov. Glede na to, da so prikazane potrebe bile večje od možnosti gospodarstva, so delavci v razpravi poudarili prioriteto tistih dejavnosti, ki utrjujejo njihov življenjski standard (otroško varstvo, šolstvo ipd.) in ki vplivajo na izboljšanje gospodarjenja.

Razprava o družbenem dogovoru, ki naj bi v resnici postal temeljni akt za razporejanje celovitega dohodka na območju občine Velenje, je pokazala, koliko je bila predložena koncepcija družbenega dogovora za območje občine Velenje sprejemljiva. Letošnje usklajevanje in sprejemanje družbenega dogovora o razporejanju dohodka, tako republiškega kot občinskega, je potekalo časovno nekoliko prej kot v lanskem letu, toda še vedno prepozno glede na čas, ki je ostal za sprejemanje območnega družbenega dogovora. Skoraj nemogoče je, da se v TOZD odločajo o obveznostih in še zlasti o dopolnilnih obveznostih po sprejetju zaključnih navedenih, ko so že razporejena sredstva za določene namene. Tak način sprejemanja družbenih dogovorov, tako na nivoju republike kot občine, lahko povzroča predvsem v TOZD, ki poslujejo na meji rentabilnosti, hude posledice, po drugi strani pa lahko povzroči tudi nespoštovanje območnega družbenega dogovora, v kolikor TOZD ne ustvari dovolj dohodka.

Številne so tudi težave, ki so nastale pri razmišljanju o vsebini tega družbenega dogovora, saj le-ta ureja povsem novo materijo in poskuša najti rešitve ob skoraj popolnem pomanjkanju izkušenj od drugod. Posebno težavo pri sprejemanju družbenega dogovora predstavlja izredno kompliciran sistem usklajevanja med republiko, regijami in občino na drugi strani, zaradi česar smo družbeni dogovor predolgo zadrževali na nivoju strokovnih organov, ki so pripravljali tekst dogovora. Menim, da bi moral usmeritev družbenega dogovora določiti zbor podpisnic. Le-ta bi lahko ob sestavljanju družbenega dogovora razrešil vrsto dilem, ki so se pokazale v javni razpravi. Ta družbeni dogovor je še vedno v določeni vsebini pomanjkljiv:

— Družbeni dogovor ne vsebuje dovolj preciznih stališč do samoupravnih sporazumov o razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov v panogah družbenih dejavnosti in to predvsem s stališča osnov delitve po delu in usklajevanja gibanja osebnih dohodkov družbenih dejavnosti z osebnimi dohodki v gospodarstvu.

— Nepopolno sta obdelani tudi solidarnost in vzajemnost v širšem pogledu.

— V tem družbenem dogovoru manjkajo tudi merila za prilagajanje življenjskih stroškov v primerih izrednih gibanj in bistvenih odstopanj od predvidevanj družbenega plana občine Velenje za tekoče obdobje.

Nujno je, da se zbor podpisnic v bodoče sestaja vsaj tromesečno, da bo lahko tekoče spremljal uresničevanje in spoštovanje določb družbenega dogovora ter sproti reagiral na bistvene odklone in kršitve in sprejemal ustrezne ukrepe.

— Vsekakor se bo moral zbor podpisnic polno angažirati ob pripravah in sprejemanju družbenega dogovora o razporejanju dohodka za leto 1977 ter odločno vztrajati, da bo predlog družbenega dogovora za naslednje leto pripravljen pravočasno, vsekakor pa še pred koncem tega leta.

— Verjetno bi kazalo že naslednji družbeni dogovor o razporejanju dohodka zastaviti tako, da bi veljal za daljše obdobje (npr. za obdobje 5 let), s tem, da bi ob zaključku tekočega leta, v skladu z novimi programi določali in sprejemali nove višine potrebnih sredstev za realizacijo le-teh.

— Bolj dosledno kot do sedaj je potrebno poudarjati pomen vsebine programov in potrebne višine sredstev za uresničevanje teh programov, ne pa voditi razprave v glavnem o višini prispevnih stopenj, ki same po sebi ne zagotavljajo uresničitve programov, temveč so samo pripomoček za mesečni obračun prispevkov. Pri tem je nujno tudi rešiti problem usklajevanja prispevnih stopenj znotraj regijskih skupnosti, ki so nam v letošnjem letu povzročile precej težav.

— Zavedati se moramo, da je ves proces usklajevanja interesov in vrednotenja programov tako republiških regijskih kot občinskih interesnih skupnosti, odvisen od doslednega delovanja našega delegatskega sistema. Usposobiti bomo morali svoje delegate, ki v letošnjem letu niso v celoti odigrali svoje vloge. Temu vprašanju bomo morali v bodoče vsi skupaj posvetiti veliko več pozornosti.“

Uveljavitev Tovarne gumirane žime in penastih mas

Izvoz pomemben

Pri vključevanju v mednarodno delitev dela dosega vse pomembnejše uspehe tudi 380-članski delovni kolektiv Tovarne gumirane žime in penastih mas Slovenj Gradec, temeljne organizacije združenega dela Tovarne usnja Slovenj Gradec.

Potem ko so povečali zmogljivosti za proizvodnjo gumirane žime, zdaj jo lahko izdelajo na leto najmanj 2.500 ton, so uredili nov obrat za proizvodnjo izdelkov iz poliuretana, ki je začel nedavno tega poskusno obratovati.

Kar 80 odstotkov celotne letošnje proizvodnje bodo prodali na tuje. Avtomobilske sedeže in naslonjala iz gumirane žime prodajo znanim evropskim proizvajalcem DB-Mercedes, Audi, VW in Fiat, ki se jim bo v kratkem pridružila še zahodnonemška tovarna BMW. Veliko zanimanje vlada tudi za nova izdelka – avtomobilske sedeže in vzglavnike iz poliuretana.

Ker bi bilo mogoče prodajo na tuje še povečati, razmišljajo o širjenju proizvodnih zmogljivosti. Del načrtov želijo uresničiti še v tem letu. Evropski proizvajalci avtomobilov se zanimajo za nakup kompletnih vzglavnikov. Ker tovrstne proizvodnje sami v celoti ne bodo osvojili, računajo pri proizvodnji kompletnih vzglavnikov iz poliuretana na proizvodno sodelovanje, pri čemer želijo uveljaviti dohodkovni odnos med vsemi, ki bodo sodelovali pri tej proizvodnji.

Finančno poročilo o zbranem samopriskvku v KS za februar 1976

Krajevne skupnosti	Št. žaposl.	SKUPAJ ZA LETO 1976			ZA MESEC POROČANJA		
		100 %	70 %	30 %	100 %	70 %	30 %
1. Velenje center levi breg	2894	557.924,40	390.547,05	167.377,35	283.160,25	198.212,15	84.948,10
2. Velenje center desni breg	3040	586.071,25	410.249,85	175.821,40	297.445,45	208.211,80	89.233,65
3. Šmartno	752	144.975,50	101.482,85	43.492,65	73.578,60	51.505,00	22.073,60
4. Konovo	359	69.210,35	—	—	35.125,95	—	—
5. Salek-Gorica	152	29.303,55	20.512,45	8.791,10	14.872,25	10.410,55	4.464,70
6. Stara vas	365	70.367,10	49.256,95	21.110,15	35.713,00	24.999,10	10.713,90
7. Staro Velenje	415	80.006,40	56.004,50	24.001,90	40.605,20	28.423,65	12.181,55
8. Pesje	535	103.140,85	72.198,60	30.942,25	52.346,50	36.642,55	15.703,95
9. Čirkovce	50	9.639,35	—	—	4.892,20	—	—
10. Plešivec	74	14.266,20	—	—	7.240,45	—	—
11. Paka	183	35.279,95	—	—	17.905,45	—	—
12. Šentilj	206	39.714,05	—	—	20.155,85	—	—
13. Škale	406	78.271,35	—	—	39.724,60	—	—
14. Bevče	70	13.495,05	—	—	6.849,05	—	—
15. Kavče – Podkraj	254	48.967,80	—	—	24.852,35	—	—
16. Šoštanj	1415	272.793,00	—	—	138.449,10	—	—
17. Bele vode	91	17.543,60	—	—	8.903,80	—	—
18. Skorno – Florjan	247	47.618,30	—	—	24.167,45	—	—
19. Zavodnje	62	11.952,75	—	—	6.066,30	—	—
20. Ravne	280	53.980,25	—	—	27.396,30	—	—
21. Družmirje – Gaberke	385	74.222,85	—	—	37.669,90	—	—
22. Lokovica	175	33.737,65	—	—	17.122,70	—	—
23. Topolšica	451	86.946,74	—	—	44.127,60	—	—
24. Šmartno ob Paki	546	105.262,65	—	—	53.423,45	—	—
25. Gorenje	279	53.787,45	—	—	27.298,45	—	—
SKUPAJ	13.686	2.638.478,40	1.100.252,25	471.536,80	1.339.092,20	558.404,80	239.316,45

Velenje, 6. aprila 1976

ODDELEK ZA FINANCE

QRV za YU 3 EKL

Nenavaden naslov, a zelo prijeten za vse poznavalce radioamaterstva in radiotelegrafije. To pomeni, da so člani radioamaterskega kluba „Hinko Košir“, pripravljeni vsak trenutek vzpostaviti radijske zveze z drugimi radioamaterji. O tej dejavnosti pa se je v zadnjem času govorilo zelo malo. Sedaj pa združuje klub preko šestdeset aktivnih članov. Usmerjajo jih strokovnjaki, ki so tudi sami vključeni v klub kot veterani na področju radioamaterizma. Prostore imajo skromne in upajo, da bodo kmalu dobili boljše, saj je potrebno to dejavnost razviti v skladu s konceptom ljudskega odpora. Dragocena tehnika ne sme biti neizkoriščena in v prostorih, kjer se kvari. Amaterji, ki prav te dni polagajo izpite za III kategorijo morajo vzpostaviti trajne zveze z vsemi kraji na svetu, še posebno pa utrditi prakso vzpostavljanja na domačem teritoriju. Pozivni znak YU 3 EKL mora pošiljati pozdrave Šaleške doline po vsem svetu in splesti mrežo, kakršna bi bila potrebna v primeru obrambe domovine ali naravnih nesreč.

Radioamaterji upravičeno pričakujejo družbeno podporo in sodelovanje z rezervnimi vojaškimi starešinami in samoupravnimi interesnimi skupnostmi za kulturo in šport ter oddelkom za narodno obrambo.

JOŽE MIKLAVC

Dragi mladi prijatelji!

Pomlad je tu! Vemo kako vam je pri srcu, kadar morate ostati v sobi in pisati domačo nalogo. Vsi bi mnogo raje odšli ven na sonce, se igrali s prijatelji in morda nabrali šopek pomladanskega cvetja za mamo. Vendar je že tako, če hočeš kaj znati, se moraš učiti. Sicer pa do konca šolskega leta sploh ni več tako daleč. Počitnice pa bodo prav gotovo lepše, če boste sedaj delali in se trudili, da bi dosegli čim boljši uspeh. Vem, da imate veliko učenja, a vseeno upam, da boste še naprej sodelovali z nami, saj smo med letom postali kar dobri prijatelji. Še naprej nam pošiljajte svoje prispevke in nikar ne bodite užaljeni, če ne objavimo vseh. Ne obupajte, še naprej jih pošiljajte, morda pa bo objavljen vaš naslednji prispevek. Lepo pozdravljeni!

Skrbimo za lepše okolje

Očiščevalna akcija na osnovni šoli Anton Aškerc

Konec marca je skopnel zadnji sneg. Po zelenicah, igriščih in poteh se je razkrila vsa nesnaga, ki je bila prej skrita pod belo snežno odejo. Prvo očiščevalno akcijo smo izvedli okoli naše šole. Pobrali smo smeti, pograbili zelenice, uredili cvetlične nasade in pometli ploščad pred šolo.

Takoj kot pravi star pregovor: „Najprej pometi pred svojim pragom, potem pred drugimi.“ smo tudi mi uredili najprej okolico naše šole, nato pa smo se na sestanku mladih članov Rdečega križa dogovorili, da bomo organizirali večjo akcijo. Sklenili smo, da bomo očistili okolje, v katerem živimo. Razredne skupnosti so se organizirale v skupine, ki naj bi očistile okolico svojih domov. V četrtek in petek, 1. in 2. aprila smo očiščevalno akcijo izvedli. Mlajši pionirji so pobirali smeti, starejši pa so opravili tudi zahtevnejša dela.

Mi pionirji radi sodelujemo v očiščevalnih akcijah, vendar vsega sami ne moremo storiti. Če hočemo, da bi bilo naše mesto vse leto čisto, bi morali pri takih akcijah bolj zavestno sodelovati hišni sveti, ki bi morali prevzeti vso skrb za svoj okoliš. Le tisti, ki dela, zna ceniti sadove svojega dela.

Pionirji opazamo, da tudi vsi odrasli niso redoljubni. Sklenili smo, da bomo vsakega posameznika prijazno opozorili, če bo odvrgeel kakšne odpadke kar na ulici ali pa v parku. Pri trgovinah, kioskih, parkih in ob poteh je nameščenih premalo koškov za smeti. Predlagamo, da Komunala čimprej namesti več koškov za odpadke.

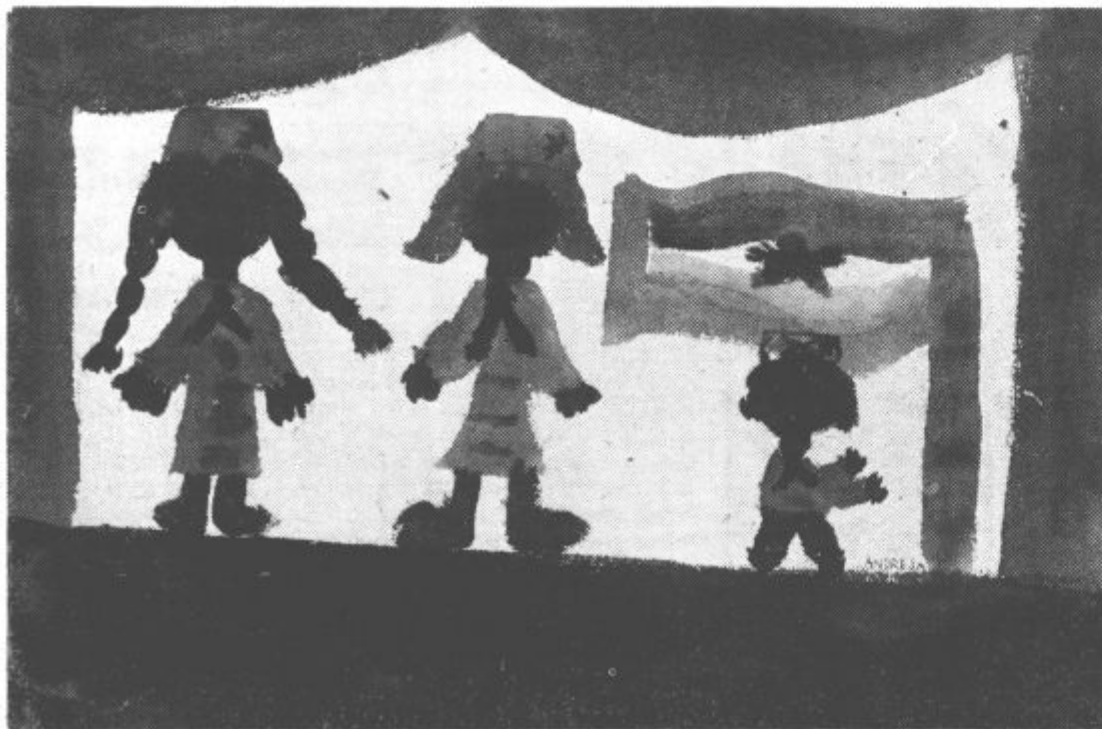
Naj nas skozi vse leto spremlja misel: OKOLJE JE OGLEDALO NAS VSEH!

Mladi člani RK na OŠ Anton Aškerc

Partizanka Brina

Tiho so stopali borci XIV. divizije skozi snežni metej. Z njimi pa je bila partizanka Brina. Bila je vztrajna, a težki juriši in hudi napadi so jo izmučili, zato so jo morali pustiti pri nekem kmetu. Ko so se ji noge pozdravile je odšla za štirinajsto divizijo proti Koroški, kjer so se še vedno bili krvavi boji. Partizanka Brina in njene tovariše so ljudje radi sprejeli. Partizanki Brini pa na tiste čase niso ostali le spomini, temveč tudi posledice: ne more več plesati, zato pa poučuje druge.

Brina Ornik, 4.b
OŠ Gustava Šiliha

Postali smo pionirji: Šeliga Andreja, 1.e osn. šola Anton Aškerc

Stran naših mladih bralcev

Pozabljena domovina

Pred stolpnico se je ustavil mercedes z nemško registracijo. Iz njega je stopila dama v krznem plašču. S stopnišča je prišel deček in se zakadil v žensko. Za dečkom je prišla starka in pobrala kovček, ki ga je dal mož iz prtljavnika. Deček se nikakor ni mogel nagledati matere in očeta. Kako tudi?

Že pet mesecev je ni videl. Zdaj bosta ostala tu cel teden. Na starkinem obrazu se je videlo, da ni najbolj vesela prihoda sina in snahe. Morda bosta vzela sina s seboj v Nemčijo. Ostala bo sama, čisto sama. Vzeli ji bodo še to edino bitje, ki jo je edino razumelo in ji krajšalo puste dni. Kaj ne bi bilo lepo, če bi ostali skupaj! Ona bi pazila na otroka, sin in snaha pa bi se zaposlila doma, v rojstnem kraju, v Sloveniji, Jugoslaviji, ki je tako lepa. Kadar je izrekla te besede na glas, so se ji vsi nasmihali, nihče pa ji ni dal odgovora.

Snaha je vedno govorila, da v tem malem mestu ne bi mogla delati. „Ne zasluži se dovolj, med temi kmeti že ne bi živele,“ je vedno govorila. Vendar je bila tudi ona rojena tu. V tem mestecu, ki ga marsikdo ne bi zamenjal za nič na svetu. Njen mož si ni upal oporekati in tako sta odšla v tujino s trebuhom za kruhom. Odšla sta po avto, hišo, lepe obleke... za zavistnimi pogledi sosedov v Sloveniji. Prav gotovo bi tudi doma zaslužila dovolj, za hišo, za avto, če bi le želela delati in varčevati.

Vendar odšla sta v Nemčijo. S seboj sta vzela sina. In starka je ostala sama. Sama v veliki hiši med tujimi ljudmi.

Diaja Kajuh, 8.c
OŠ Gustava Šiliha

Ali je naša okolica smetišče?

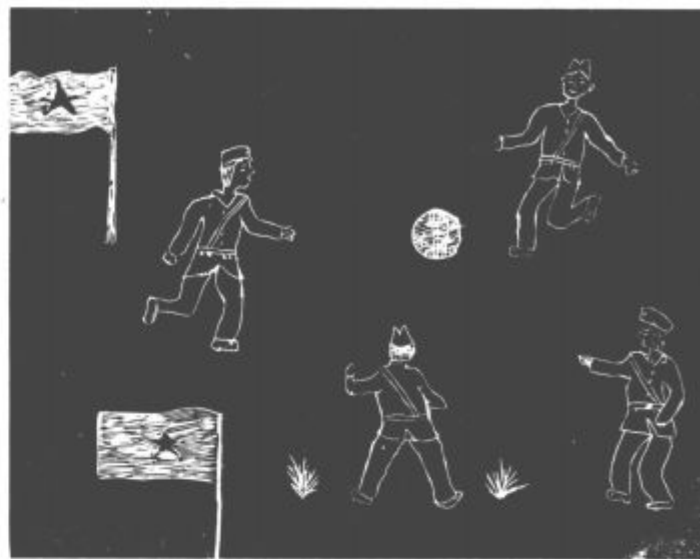
Jem bonbone in se spreham pred hišo. Čisto iz navade, nevede, mečem papirčke na tla. Ko vse pojem, ugotovim, da mi je ostalo še 20 par. Grem v trafiko in si kupim kredo. Z njo napišem na steno nekaj imen. In kaj potem?

V šoli izvem, da je treba očistiti okolico hiše, v kateri stanuješ. Zlati, Darja in jaz se dogovorimo, da bomo pobrali papir okoli hiše in pobrisali stene.

Ko brišem steno premišlujem: „Joj Darja, ti si mi trapa! Če ne bi čakala po steni, se ti zdaj ne bi bilo treba tukaj pretegovati. Ravno treba je bilo narisati ta obraz na steno!“ In pozneje, ko pobiram papir, si mislim podobno.

Vsem, ki imajo radi bonbone in radi čečkajo po steni, priporočam, da najprej premislijo na posledice in šele nato na steno napišejo ljubzensko izpoved in odvržejo papirček, v katerega je bil zavrt bonbon.

Darja Turnšek, 7.c
OŠ Antona Aškerc

Nogomet med partizani: Tatjana Melanšek, osn. šola Karla Destovnika-Kajuha

Čisto mesto naš ponos

Sodelujem v akciji „Zeleni planet“. Naš razred je pobiral smeti po Foitovi cesti. Sedaj nas čaka še delo pred domom. Pred domom bomo pometali, pobirali smeti in grabili suho travo. Naše mesto bo postalo čisto. Za koliko dni? Jutri bodo spet ležali papirčki po zelenicah, marsikdo si bo skrajšal pot v šolo, ali službo kar čez zelenico. Kdo jih bo naučil pravilnega odnosa do našega okolja? Nas navajajo na red naši starši in učiteljice v šoli. Kaj pa odrasli? Očka mi je povedal, da piše v Angliji na koših za smeti, kolikšna je kazen, če vržeš papir mimo koša. Denarna kazen je visoka in njihova mesta so čista.

Moji starši so me že od malega naučili čuvati svoje okolje, saj je lepše živeti v lepem in čistem mestu.

MARIJANCA BOROVSŠAK 2.b
Osn. šola Antona Aškerc

*čistili smo
Učenci skrbimo za lepo
okolico. Zato smo imeli
zadnjo urso pouka o akciji
da pobiramo vse papirčke.
Midva z Tihomom sva
skupaj pobirala papir.
Jaz sem pobiral papir
na travi pri naši stolpnici.
Tam nam bodo naredili igrišče.*

Armir Hiršelj, 1. b, osn. šola Anton Aškerc

Sreča naših src!

Vse je bilo tako temno in tiho, le stara stenska ura je enakomerno premikala kazalce.

Bilo je že pozno, vendar očeta še ni bilo domov.

Vedeli smo, da bo prišel vinjen in začel se bo prepri. Mati popolnoma nedolžna, bo sprejemala težke očetove klofute, ki pa jih povzročajo alkohol.

Zgodilo pa se je tudi to, da je oče svojo jezo stresal tudi nad nas otroke.

Polglasno in tiho sem zajecjala: „Mamica ali ne bi bilo lepo, če ne bi oče več pil in bi živeli mirno in brez skrbi.“

Saj bo še vse dobro nas je tolažila mati. Ko smo se odpravljali spat, je nekdo rahlo

potrkal na vrata. Pred vrati je stal mož v policijski uniformi. Povedal je, da so očeta odpeljali na zdravljenje. Minilo je nekaj dni očetovega zdravljenja, in že smo ga lahko obiskali. Oče je bil vesel našega prihoda, kajti vedel je, da je do tega moralo priti, ker drugače bi izgubil družino. Vsem skupaj pa je obljubil, da bo s tem zdravljenjem dokazal, da alkoholizem ni cilj življenja.

Po dveh mesecih uspešnega zdravljenja se je oče vrnil domov in takrat je zopet zaživel plamen sreče v naših srcih. Bili smo veseli in ponosni na očeta, ki nam je zagotovil cilj novega življenja. Vsi si želimo, da bi bilo v našem mladem in novem rudarskem mestu čim manj alkoholikov.

Zato vsi v boji, za naš obstoj. Za naš svet abstinirajmo spet. RENATA FERENČAK 6.r
OŠ Gustava Šiliha

Asim Hodžić

Dobro leto je minilo, odkar je začelo rasti eno izmed največjih in prednostnih Gradisovih gradbišč, gradnja 4. stopnje Termoelektrarne Šoštanj. V tem času je gradbišče v Šoštanju seveda že zelo spremenilo podobo. Objekti tega velikega giganta v Saleški dolini zelo hitro rastejo in nihče ne dvomi, da bo 4. faza, ki ne bo pomembna le za nadaljnji razvoj Saleške doline, ampak za gospodarstvo celotne Slovenije, končana v roku; t.j. do prihodnje jeseni.

Obiskali smo to največje gradbišče v Saleški dolini in najprej poiskali Franca Hočevarja, dipl. ing., ki je vodja šoštanjskega sektorja.

„Gradnja celotnega objekta lahko razdelimo nekako na štiri dele: na glavni pogonski objekt, hladilni stolp, pripravo vode in druge objekte, gradnjo cest, industrijskih tirov, kanalizacije, odpepeljevanje idr.

GLAVNI POGONSKI OBJEKT sestavljajo kotlovnica, ki bo končana prihodnji mesec, bunkerji (izvajamo že pleskarska dela in tlake), strojnica (opravljamo dela na strehi in razna ključavniškarska dela), dimnik (danes – v petek, 8. tega meseca, op. p – smo na višini 50 m), pri elektrofiltrih pa opravljamo montažo jeklene konstrukcije ogródja, čez nekaj dni pa bo končana prva faza.

HLADILNI STOLP gradimo po enakem sistemu kot pri termoelektrarni tri. Trenutno montiramo priče in tudi že plašč hladilnega stolpa.

PRIPRAVA VODE: utočnega objekta na bregu Pake še ne gradimo, ker čakamo na soglasje za prelopo ceste.

FLOKULATOR (reaktor), objekt za mehčanje in čiščenje vode:

Jože Skornšek

zda betoniramo stene, v drugi polovici aprila pa bomo začeli montažo jeklene konstrukcije in mešalnih baterij.

FILTRSKI OBJEKT: Prav tako zda delamo armiranobetonske stene, maja pa bomo začeli vgrajevati jeklene posode in druge naprave.

Med ostali deli, ki so zda v teku je gradnja industrijskega tira, po katerem bodo začeli po 20. aprilu prihajati težki elementi za agregat, v drugi polovici tega me-

Franc Hočevar

slabih vremenskih razmerah. Zato na gradbišču prav varstvu pri delu posvečajo kar največjo pozornost in zdravstvenemu stanju delavcev glede na to, da morajo veliko del opravljati v višinah.

Ob koncu smo od Franca Hočevarja še zvedeli, da so doslej porabili že 30 tisoč kubičnih metrov betona in tri tisoč ton železa. Dela potekajo nemoteno, brez težav, saj imajo materiala dovolj, prav tako jim ne primanjkuje delavcev. Tudi z delom med zimo so

Mustaf Spahić

Priznati pa moram, da je precejšnja razlika med gradnjo prejšnjih in zdajšnje faze termoelektrarne. Delo je bilo prej veliko težje, ker ni bilo takšne opreme, strojev kot jih imamo danes.

STEFAN MURK, 33. Doma sem iz Brezna pri Rogaški Slatini. H Gradisu sem prišel leta 1959. To je bila moja prva zaposlitev. Podjetje mi je omogočilo, da sem si pridobil polkvalifikacijo, seveda pa imamo delavci možnosti, da se še naprej izpopolnjujemo. Na Gra-

Vili Jazbec

pa so me poslali v tečaj v Ljubljano, in tako sem postal kvalificiran železokrivec. Z življenjem v naselju sem zadovoljen – v sobi smo trije – tudi se skrbjo podjetja za prehrano delavcem med delom, saj lahko vedno dobimo tople obroke. Težava je v tem, ker z družino nismo skupaj. Zato si neprestano želimo domov, na drugi strani pa je vožnja kar precej draga. Pot domov in nazaj me velja okrog 250 dinarjev, in če grem na primer dvakrat, trikrat se

Marjan Brvadič

KAREL URŠIČ, glavni skladiščnik: „Delo v gradbeništvu je prav tako naporno, odgovorno in zahtevno kot marsikje drugod, težava pa je še v tem, ker običajno živimo daleč stran od svojih družin. Zato si seveda zelo želimo, da bi živel skupaj z družino, vendar to ni mogoče, ker enkrat delamo v enem kraju drugi spet v drugem in tako naprej. Sicer sem s svojim delom zadovoljen, tudi s hrano, saj imamo na gradbišču lepo urejeno menzo, poleg je tudi bife, kjer lahko dobimo cigarete in osvežujoče pijače. Vsak mesec dobimo trideset blokov za kosilo, malico in večerjo. Bloki niso vezani na datum, kar polovico njihove vrednosti pa regresira podjetje.“

VILI JAZBEC, tehnik: športni referent za TOZD Celje: „V prostem času lahko delavci v naselju igrajo odbojko in mali nogomet. Enkrat na teden imamo zanje rezervirano tudi kegljišče v hotelu Paka. Na ravni celotnega podjetja vsako leto organiziramo zimske športne igre. Tako bomo imeli 24. aprila tega leta mladinske športne igre (v namiznem tenisu, streljanju, malem nogometu in šahu), med poletnimi meseci pa še letne športne igre Gradisa. Naša velika želja je tudi, da bi na ravni celotne delovne organizacije ustanovili košarkarski klub, ki bi tekmoval v ligi.“

Vili Jazbec pa je zadovoljen tudi za obveščanje. Enkrat na mesec izdajajo Vestnik, katerega dobi vsak delavec brezplačno. Preko tega glasila delavce zelo podrobno seznanjajo o vseh dogajanjih v podjetju.

„To pa ni edina oblika obveščanja delavcev. Po potrebi sklicujemo tudi zbere delavcev, ki jih imamo kar v jedilnici v času kosila. Zelo delovni pa smo tudi mladi, saj imamo v okviru mladinske organizacije na sektorju Šoštanj mladinski odbor, ki se sestaja enkrat na mesec.“

● Med delavci Gradisa

Na gradbišču TEŠ 4

seca bomo tudi začeli graditi glavni cevovod za hladilno vodo in prostozračno stikališče, nekateri objekti pa bodo prišli na vrsto šele drugo leto, kot je predvideno v načrtu.“

Kot je povedal Franc Hočevar poteka gradnja vseh objektov po roku. Trenutno je na gradbišču 380 Gradisovih delavcev ter okrog 120 delavcev njihovih kooperantov.

Značilno za TEŠ-4 je, da je za njeno izgradnjo predviden zelo kratek rok, oktobra 1977 naj bi začela že poskusno obratovati, zato je na gradbišču zelo velika koncentracija gradbene mehanizacije (osem težkih stolpnih dvigal, pogostokrat pa tudi po dvanajst težkih avtodvigal).

Dela potekajo zelo hitro, zato je razumljiva tudi visoka stopnja nevarnosti za nesreče, še zlasti ob

zadovoljni, saj so naredili celo več, kot so predvidevali.

Kot smo že omenili, ima Gradis TOZD gradbena enota Celje na sektorju v Šoštanju zaposlenih približno 380 delavcev. Le-ti so iz raznih krajev, največ iz drugih republik. Nekaj izmed njih smo vprašali, kaj menijo o delu, kje živijo. Skratka, kako se počutijo v Šoštanju.

JOŽE SKORNŠEK, 31: „Sem domačin, saj sem doma v Skornjevi Slatini. Po poklicu sem zidar in pri Gradisu delam že šestnajst let. V to delovno organizacijo sem prišel kot zidarski vajenec, se izučil in zatem vseskozi ostal zvest temu kolektivu. Sodeloval sem že pri koncu gradnje druge faze, vso tretjo, no in zdaj delam še pri četrti. Z delom, ki ga opravljam, sem zadovoljen; če ne bi bil, bi bil že prav gotovo odšel.

disovo gradbišče v Šoštanju sem prišel leta 1960 in sem tako postal že pravi domačin. Na gradbišču imamo lepo urejeno menzo, v kateri je jedilnica in delilnica. Tu lahko dobimo tople obroke trikrat na dan: malico, kosilo in večerjo.“

ASIM HODŽIĆ, 21: V Zavidovičih, kjer sem doma, sem se izučil za zidarja. Zvedel sem, da pri Gradisu potrebujejo delavce, zato sem se takoj odpravil v Celje, kjer so me takoj sprejeli. V tem podjetju sem šele tri leta. Kot mnogi drugi tudi jaz živim v Gradisovem naselju v Šoštanju. Prosti čas v glavnem porabim za nadurno delo. Zdi se mi bolje da nekaj več zaslužim kot pa da bi „poležaval“.

MUSTAFA SPAHIĆ, 24, železokrivec: „H Gradisu sem prišel pred tremi leti in sem od vsega začetka na gradbišču v Šoštanju. Doma sem si pridobil polkvalifikacijo, tu

to že precej pozna pri dohodku. Zato večina delavcev, ki nimamo družin v kraju dela, navadno delamo več kot osem ur na dan, da več zaslužimo in s tem več prihranimo. Če delam po osem ur na dan zaslužim, okrog 3400 dinarjev z nadurami pa tudi več kot štiri tisoč.“

MARJAN BRVADIČ, 29: „H Gradisu sem prišel kot nekvalificiran delavec pred dvema letoma. Pred tem nisem bil nikjer zaposlen. Tukaj so mi medtem že omogočili, da sem se udeležil tečajev za pridobitev polkvalifikacije. V podjetju si zelo prizadevajo, da bi bili čimbolje obveščeni, zato imamo pogoste sestanke – običajno v jedilnici med kosilom ali pa takrat ko je slabo vreme. Kratke informativne sestanke pa imamo tudi velikokrat zjutraj.“

IZ OBČINE SLOVENJ GRADEC ● IZ OBČINE SLOVENJ GRADEC ● IZ OBČINE SLOVENJ GRADEC ● IZ OBČINE SLOVENJ GRADEC

● KAKO BO S POČITNIŠKIM LETOVANJEM OTROK IZ MISLINJSKE DOLINE?

Potreben denar z družbenim dogovorom

Občinska skupnost socialnega skrbstva Slovenj Gradec je predlagala Regionalni zdravstveni skupnosti Ravne na Koroškem ter občinski izobraževalni skupnosti, skupnosti otroškega varstva, telesnokulturni in kulturni skupnosti Slovenj Gradec, da sprejmejo posebni družbeni dogovor za zagotovitev dela potrebnega denarja za počitniško letovanje otrok iz Mislinjske doline v letu 1976.

V kolikor s tem družbenim dogovorom ne bi uspeli zagotoviti 279.000 dinarjev, s čimer bi zagotovili okrog 60 % potrebnih sredstev za kritje rednih stroškov letovanja je vprašljivo, če bodo lahko organizirali v letošnjem letu počitniško letovanje najmlajših.

POČITNIŠKO LETOVANJE OTROK IZ MISLINJSKE DOLINE IMA ŽE TRADICIJO

Za organizirano počitniško letovanje otrok so poskrbeli v občini Velenje že leta 1957. V Fiesi je Skupščina občine Slovenj Gradec uredila počitniški dom za otroke in mladino. Občinska skupščina je vsa leta doslej prispevala denar za vzdrževanje oziroma urejanje dveh zgradb, v katerih lahko namestijo v 1 izmenj več kot 60 otrok. Ker so kupili še nekaj zemljišča, je zdaj dana možnost za preureditev oziroma novogradnjo doma, seveda če bi bil na voljo potreben denar.

LANI JE ORGANIZIRANO LETOVALO 318 OTROK

V Počitniškem domu za otroke in mladino v Fiesi je lani letovalo 318 otrok, predvsem iz družin z nizkimi osebnimi dohodki oziroma takih, ki jim je bilo po mnenju zdravnikov letovanje ob morju potrebno.

Letovanje traja 14 dni, v Fiesi pa se zvrsti 5 izmen. V prvi izmeni, v času pouka, letujejo predšolski otroci oziroma učenci

nizjih razredov osnovnih šol. Življenje v Fiesi je bilo zanimivo za vse, ogledali so si zanimivosti, pogovarjali so se z borci NOV, prirejali so zabavne večere in druge aktivnosti. Več kot polovico otrok, ki niso znali plavati, pa se je naučila te veščine.

ZAKAJ DRUŽBENI DOGOVOR?

Starši so doslej krili okrog 40 % vseh stroškov letovanja,

druga potrebna sredstva pa je prispevala občinska skupščina iz proračuna. Nekaj denarja pa je primaknila še občinska skupnost otroškega varstva. Ker občinska skupnost socialnega skrbstva Slovenj Gradec za letos ne more zagotoviti potrebnega denarja za organizirano počitniško letovanje otrok, je predlagala sklenitev družbenega dogovora.

V Slovenj Gradcu pričakujejo, da bodo samoupravne interesne skupnosti sprejele predlagani družbeni dogovor ter združile 279.000 dinarjev za organizacijo počitniškega letovanja otrok v letu 1976. Regionalna zdravstvena skupnost Ravne na Koroškem naj bi podprla počitniško letovanje s tem, da bi

krila stroške (83.700 din) letovanja za otroke z ustrezno medicinsko indikacijo po predhodno dogovorjenih kriterijih. Občinska izobraževalna skupnost Slovenj Gradec naj bi prispevala 83.700 dinarjev, Občinska skupnost otroškega varstva Slovenj Gradec 55.800 din, Kulturna skupnost Slovenj Gradec 13.950 din, Telesnokulturna skupnost Slovenj Gradec 13.950 din in Občinska skupnost socialnega skrbstva 27.900 din.

Za organizacijo in izvedbo letovanja otrok pa bo poskrbela Občinska skupnost socialnega varstva, ki mora zagotoviti ustrezne pogoje za letovanje v zdravstvenem, vzgojnem, izobraževalnem, varstvenem in telesnovzgojnem pogledu.

● Obisk delegacije kmetov in kmetijskih strokovnjakov iz Gornjega Milanovca v Mislinjski dolini:

Presenečeni nad napredkom

Na povabilo Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenj Gradec in Kmetijske zadruge Slovenj Gradec je obiskala v soboto in nedeljo, 10. in 11. aprila, Mislinjsko dolino skupina 50 zasebnih kmetov in kmetijskih strokovnjakov iz pobratene občine Gornji Milanovac.

Ob prihodu v Slovenj Gradec so goste seznanili z razvojem občine Slovenj Gradec, s stanjem in razvojnimi možnostmi kmetijstva v Mislinjski dolini ter z delom obrata za kooperacijo pri Gozdarstvu in lesni industriji Slovenj Gradec. Pozneje so gostje obiskali tovarno Gorenje-Fecro. V soboto popoldne so kmete in kmetijske strokovnjake iz Gornjega Milanovca peljali na ogled več kmetij, na katerih so preusmerili gospodarjenje in spe-

cializirali proizvodnjo, seznanili so se z delom strojne skupnosti v Smartnem pri Slovenj Gradcu, tovarna Gorenje – Muta pa jim je prikazala delo s kmetijskimi stroji Gorenje – Muta.

V nedeljo so peljali goste iz Gornjega Milanovca na ogled Gorskega turističnega centra Kope na Zahodnem Pohorju.

Zasebni kmetje iz Gornjega Milanovca so bili presenečeni nad napredkom, ki so ga dosegli na kmetijah, kjer so preusmerili

gospodarjenje in specializirali proizvodnjo. V Gornjem Milanovcu so šele na začetku preusmerjanja gospodarjenja na kmetijah, zato bo obisk v Slovenj Gradcu gotovo nova spodbuda v prizadevanjih, da pospešijo razvoj in specializacijo zasebnega kmetijstva. Kmetijskim strokovnjakom pa bodo izkušnje, ki so si jih pridobili med dvodnevnim obiskom v Slovenj Gradcu, nadvse dobrodošle v akciji preusmerjanja kmetij v Gornjem Milanovcu.

Kmetje in kmetijski strokovnjaki iz Slovenj Gradca pa bodo obiskali pobrateno občino Gornji Milanovac v jeseni letos.

PO KOROŠKI

USPELA AKCIJA „PREŽIHOVINA 76“

Več kot 2.000 mladincev iz severovzhodne Slovenije se je zbralo zadnjo soboto dopoldne na Prežkem vrhu, da bi z že tradicionalno akcijo „Prežihovina 76“ počastili spomin revolucionarja in slovenskega pisatelja Lovra Kuharja – Prežihovega Vrancea ter obeležili 50-letnico 3. kongresa SKOJ v Kefrovem mlinu ter 35-letnico vstaje naših narodov in narodnosti.

Slavnostni govornik na akciji „Prežihovina 76“ je bil sekretar Republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije, Zdenko Mali, ki je govoril o vlogi in mestu mladih in njihovih nalogah. Med drugim je naglasil, da so mladi z akcijo „Prežihovina 76“ znova dokazali, da so ponosni na svojo preteklost, na generacije pred njimi, to pa je tudi razlog, da so predani sedanjosti, samoupravnemu socializmu in komunistični viziji. Priložnostni program pa so izvedli taborniki – tamburaši iz Makol, pevci in recitatorji z Raven na Koroškem in člani Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora.

SEMINAR ZA VODSTVA ZK IZ MEŽIŠKE DOLINE

Komite Občinske konference Zveze komunistov Ravne na Koroškem je pripravil v Mežici dvodnevni seminar za sekretarje organizacij in aktivov Zveze komunistov, za predsednike komisij in člane komiteja OK ZK. Na seminarju so govorili o preobrazbi srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje ter o tovrstnih načrtih v občini in regiji, nadalje o načrtovanju v luči ustavnih sprememb in o nalogah na področju družbenoekonomskega razvoja. Obravnavali pa so še metode dela v Zvezi komunistov ter aktualne naloge komunistov v družbenopolitičnih organizacijah, posebej še v Zvezi komunistov. Udeležence seminarja pa so seznanili tudi z aktualnimi nalogami Zveze komunistov v Mežiški dolini.

POSVETOVANJE O PREOBRAZBI SREDNJEGA ŠOLSTVA V USMERJENO IZOBRAŽEVANJE

Medobčinski svet Zveze komunistov za Koroško je pripravil v Dravogradu širše posvetovanje predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, občinskih skupščin in združenega dela o preobrazbi srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje.

Na podlagi pripomb je bil pripravljen bolj konkreten osnutek dokumenta, ki bo v javni razpravi do konca meseca maja. Med javno razpravo bo treba tudi v občinah koroške regije ugotoviti, če predložena izhodišča odražajo potrebe gospodarstva 4 občin koroške regije.

Dimitrija Pavlova, ki je nadzoroval mestne zaloge hrane, je ponarejanje živilskih kart resno skrbelo.

„Egoisti in sleparji so hoteli na vsak način dobiti po dve in več živilskih kart,“ se spominja tistih dni. „V skrbeh za lastni želodec, so povsem pozabili na svoje bližnje.“

Ponarejali so karte ali pa so si jih prilastili na najrazličnejše nepošteno načine. Podkupovali so hišnike, da so jim dali potrdila o stanovanjih, ki jih ni bilo ali naj bi prebivali v praznih stanovanjih. Zahtevali so karte za mrtve sorodnike ali celo za povsem neznane in izmišljene ljudi, jih kradli in ponarejali. Če bi Nemci nadaljevali z odmetavanjem ponarejenih kart, bi v mestu kmalu zavladovala resnična zmeda in nered. Celoten sistem prehrane s kartami bi lahko uničili, zato je bilo treba odločno ukrepati in preprečiti nadaljnje zlorabe in poneverbe, hkrati pa onemogočiti sovražniku, da bi spoznal slabosti celotnega prehranjevanja mesta.

V policijskih poročilih so bila vedno pogostejša opozorila o sovražniških prizadevanjih, da bi v mesto vtihotali svoje agente. V neki pivnici so zalotili človeka, ki je trosil finske protisovjetske letake. Po kratkem postopku so obračunali z njim in ga ustrelili.

Požari v mestu so povzročali velik preplah, zato so morali ljudi še posebej spodbujati, da so premagali strah in pomagali pri gašenju. Ljudje so se zlasti bali fosfornih bomb, iz katerih

900 DNI

so tekle ognjene reke in požirale poslopja in imetja. Na veliko Severno tovarno kablov so 11. septembra odvrgli štiri eksplozivne in na stotine zažigalnih bomb. Ljudje so se prestrašeno stiskali k stenam in le posamezniki so se takoj spoprijeli z ognjem. Množico je pritegnil šele partijski sekretar Aleksej V. Kasirov, ki je hitel po delavnicah in spodbujal ljudi. Naslednjega dne je skupina delavcev odpovedala delo. Hudo poškodovana tovarna in številne žrtve so v ljudeh vzbujale preplah. Direktor je ob prošnjah za odpoved med drugim zabeležil:

„To so strahopetci.“

Pravzaprav pa v tako kritičnih trenutkih ni bilo časa za strah. Pesnik Boris Liharjev je v svojem delu Na straži domovine, med drugim zapisal:

„Zmagali bomo za vsako ceno. Živi ali mrtvi! Ne bomo popustili! Strahopetce in izdajalce je treba postreliti!“

Poseben problem so predstavljali bataljoni na utrdbah. Mnogi so ostali brez hrane in strehe. Zaradi nenehnega bombardiranja so morali mnogi zapustiti svoje položaje. Maršidko je iz strahu zbežal v mesto. Morali so posredovati partijski funkcionarji in preprečiti še večji preplah in nered.

Tedajni urednik Leningrajske pravde Pavel V. Zolotuhin je večer za večerom odhajal iz uredništva v Smolni, kjer se je posvetoval s partijskim sekretarjem Ždanovim in drugimi vodilnimi ljudmi ter prejel navodila o pisanju in delu v uredništvu. Cestokrat so v uredništvu čakali na njegova sporočila tudi pozno v noč ali do jutra. Za vsako številko posebej so morali dobiti odobritev, prispevke novinarjev in dopisnikov je bilo treba preverjati ali list povsem spremeniti.

Ob stopnjevanju napetosti in nevarnosti je pisanje uvodnih člankov prevzel Ždanov. 16. septembra je v uvodniku med drugim napisal:

„Sovražnik je pred vrati... Pred resničnostjo ne smemo zapirati oči! Če danes ne bomo pogumno in nesebično branili mesta, bomo jutri brez časti, brez svobode, izgubili bomo svoj rojstni kraj, Nemci nas bodo zasužnili!“

Ko je bila nevarnost še večja, je Ždanov roteče klical:

„Fašistične pošasti moramo neusmiljeno iztrebiti!“

Dramatik Štejn, ki je bil več dni v Kronštatu, se je po vrnitvi čudil spremembam, ki jih je doživljalo mesto. Skoraj na vsakem koraku so ga ustavljali, zahtevali dokumente in nikjer ni bilo več vedrega in nasmejanega obraza. Mesto je bilo v vojni in to je bilo očitno na slehernem koraku. Zastrazili so mostove, vsa važnejša križišča in celo vhode v večja poslopja. Po cestah so hodile oborožene delavske patrulje, spremljale življenje v mestu in prijele vsakogar, ki je bil brez dokumentov. S stiskanjem obroča so v mesto prihajali znani in neznani ljudje, po ulicah so taval vojaki v pomečkanih uniformah, s čini in brez njih. Med njimi so bili ubežniki, simulanti in ljudje, ki so enostavno izgubili svojo enoto. Veliko se jih je prebilo v mesto iz zasedenega ozemlja. Bili so prestrašeni, njihovi pogledi so brezupno blodili in iskali rešitve. Štejn jih je videl, ko so se prerivali do vhodov stanovanjskih hiš in svojih domov. Videl jih je po pivnicah, kjer so zahtevali, naj jim takoj postrežejo, po trgovinah in na ulici.

Zdaj so jih začeli zbirati, preštevati, jih usmerjati v nove enote, strelske bataljone in gradbene čete. Vojaška sodišča so na hitro odločala, koga bodo ustrelili, koga bodo poslali na fronto in koga na barikade. Bila je vojna in odločitve so bile brez prizanesljivosti in obširnih razprav. Ljudje so se morali privaditi marsikaj, morali so vzdržati, ohraniti red in disciplino, marsikaj žrtvovati, kajti nevarnost za njihova življenja, svobodo in samostojnost je bila iz dneva v dan večja.

FANT JE OMAHNIL

Boris Rozenman, ki je bil v tem času med ranjenci, se je sredi septembra vračal na fronto, da bi se znova pridružil svoji enoti. Divizija Bondareva, kateri je pripadal, je bila ena najboljših obrambnih enot Leningrada. Glavni štab je bil nekje v bližini Moskovske Slavjanke. Ko se je s častniki prebijal proti Puškonovemu, so se tudi na Moskvo vsipale bombe. Na poti do fronte so le redkokdaj srečali človeka. Cesta je bila razrita od bomb, nad njimi pa so nenehno krožila sovražnikova letala. Nenadoma so pred seboj zagledali skupino preplašenih vojakov. Prav v tem trenutku pa se je pred njimi pojavil častnik z brzostrelko v rokah in kričal:

„Stoj!“

Vojaki so se ustavili.

● KAKO JE UMRL MIHA KLAVORA,
BRAT SLAVE KLAVORA

Branil je Beograd

Medtem ko je na stotine nemških letal bombardiralo Beograd, bilo je 7. aprila 1941, drugi dan po napadu na Jugoslavijo, se je v zraku s sovražnikom spoprijel pilot Miha Klavora in pri tem junaško padel.

Nemci so napad na Beograd, mesto so takrat močno porušili in s tem tudi začeli osvajanje Jugoslavije, imenovali „konec sveta.“ Vojsko letališče 32. skupine šestega lovskega polka, v katerem je bil tudi Miha Klavora, je bilo na pašniku blizu vasi Krušedol. Med piloti je bil tudi Djordje Kešeljević, ki živi sedaj kot upokojenec v Novem Beogradu. O tem pripoveduje:

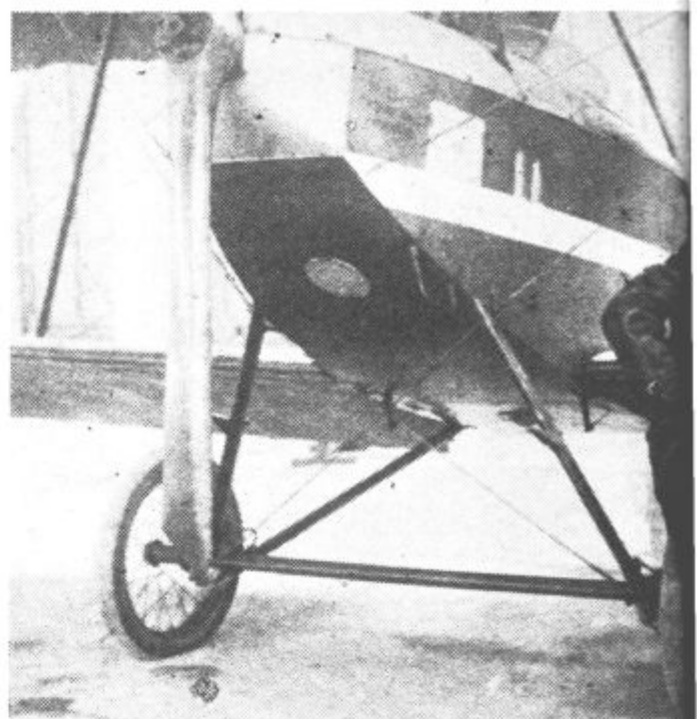
„Naša letala so bila razporejena na južni, zahodni in severni strani letališča. Prvega dne vojne smo izmed 21 letal izgubili kar 9.“

Drugega dne je Kešeljević pripravil svoje letalo, mehaniki so ga pregledali in napolnili rezervoar z gorivom. Tedaj je na letališču zagledal svojega prijatelja Miha Klavoro, ki se je prav tako pripravljaj na polet. Kešeljević mu je pomagal oprtati padalo, potem sta skupaj odšla proti letaloma. Kmalu zatem sta odletela. Kešeljević se je po opravljeni nalogi vrnil na letališče.

„Ko sem ugasil motor, sem v zraku zagledal tri letala, eno je bilo naše. Vedel sem, da je v njem Miha. Nekajkrat je preko radia sporočil, da nima več streliva. Sovražnikovi letali sta ga obletavali in zasipali s strelji. Ni se mogel braniti in kmalu zatem se je letalo vnelo in se zrušilo.“

Žena hrabrega pilota Erika Klavora, ki se je kot prvoborec pridružila partizanom in danes živi na Bledu, se spominja svojega moža:

„Moj mož si je 2. aprila 1941 zaradi dežja na spolzkem

Na sliko pilot Miha Klavora ob letalu, s katerim je zaključil svojo

letališču ranil roko in je moral k zdravniku v Beograd. Zdravnik mu je dal potrebna zdravila in ga poslal domov na 10-dnevni počitek. Toda čim je izvedel, da je Hitler napadel Jugoslavijo, bilo je 6. aprila, se je takoj vrnil v svojo enoto.

Klavorovega junaštva se spominjajo tudi številni domačini, kjer se je zrušilo letalo:

„Meni pa tudi drugim prebivalcem Iriga bo ostalo vedno

v spominu dogajanje 7. aprila, ko je okrog treh popoldne našim naseljem umrl neznan pilot,“ — pripoveduje učitelj Ljubica Eškičević. Takrat je v dila Rdeči križ, zdaj pa živi v Zagrebu. Goreče letalo se zrušilo v bližnje vinograde. Hrabrega letalca so odnesli prostore Rdečega križa, zatem pa so ga pokopali na vaški pokopališču.

Po vojni je iskala njegov grob in pri tem spoznala tudi pi

Cilj je bila Audry Hepburn

23. februarja ob devetih zvečer je doktor Andrea Dotti končal s pregledi. Zapustil je ordinacijo in se napotil proti domu. Njegova ordinacija je od doma oddaljena le deset minut.

Ulice so bile prazne in puste. Nenadoma se je pred njim javil visok, močan možki. Dotti je v trenutku opazil, da ima nekako čudno sploščen obraz. Toda, ko je spoznal, da ima možki čez obraz najlonsko nogavico, je bilo že prepozno. Možki je v roki držal revolver in z zamolklim glasom mu je ukazal,

in roke in ga tako skušali odnesti v avtomobil. To bi jim prav gotovo uspelo, če v bližini ne bi bilo nekega egiptovskega diplomatskega predstavništva, pred katerim ponoči in podnevi stoji stražar. Stražar je zaslišal krike in stekel. Razbojnik ga niso počakali: stekli so k svojemu avtomobilu in izginili.

Audrey Hepburn s svojim možem

naj obstane. V tem trenutku sta se približala še dva, ga prijala za roke in ga začela vleči.

Dotti se natančno spominja, kaj je v tem trenutku pomislil in ugotovil:

— Ugrabitev! Izsiljevanje! Je pomislil. Toda, zakaj ravno mene? Kaj naj storim? Ne smem jim dovoliti, da me bodo zvelikli v avtomobil. Če jim bo to uspelo, je vsega konec...

Iztrgal se je ugrabiteljem iz rok, spotaknil se je in padel. Vsi trije so planili nanj in ga začeli pretepati. Eden izmed njih ga je udaril s pištolo po glavi. Dotti je zavpil na pomoč.

Ugrabitelji so ga zgrabili za noge

Nekdo si je zapisal registrsko številko, toda kmalu so ugotovili, da je bil avtomobil ukraden.

Dotti so odpeljali v njegovo ordinacijo, odkoder so poklicali policijo. Kasneje so ga odpeljali v bližnjo bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Pretrpel ni nobenih težjih poškodb. Kmalu se je zbral in poklical svojo ženo Audry Hepburn ter ji povedal kaj se je zgodilo.

Andrea Dotti je star 38 let. Znan je postal leta 1969, ko se je poročil z Audry Hepburn, ki je devet let starejša. Nekaj mesecev prej sta se spoznala na neki prekoceanski ladji.

Po poroki je Audry zapustila film

in se vedno bolj oddaljevala od mondanskega življenja.

Rojstvo sina Luke je potrdilo dejstvo, da se je popolnoma odpovedala svetu celoida. Vsa ta leta je bila pripravljena zanikati zakonska nesoglasja, o katerih so govorili in pisali v časopisih. Toda njena odločitev, da bo znova posnela film, in preselitev v Švico, je dala prav tistim, ki so da bo znova posnela film in preselitev v Švico, je dala prav tistim, ki so prerokovali skorajšen konec tega zakona.

Na vprašanja, zakaj je sina odpeljala v Švico, je dejala, da se boji ugrabitev. Toda Dotti se zase ni bal. „To se dogaja samo bogatašem,“ je dejal.

Res je, da Dotti nima veliko denarja, toda njegova žena ga ima. Zato je policija prepričana, da je bila ugrabitev cilj Audry Hepburn. Če bi ugrabitev uspela, bi jo

poklicali po telefonu in zahtevali denar.

Odkupnino za Dottiya bi lahko plačal tudi njegov sorodnik Remo Guttuso. Njegove slike dosegajo na tržišču vrtočlave cene.

Mnogi so prepričani, da je ozka ugrabitev povsem nekaj drugega. Se še namreč zgodilo, da bi ugrabitev koga iz umetniških krogov. Dok Dotti je zelo dober prijatelj tega rimskega juvelirja Gianni Bulgarija, ki so ga ugrabili nekaj mesecev in kasneje izpustili zelo visoko vsoto denarja. Zanimivo je, da so ga izpustili v ulici, kjer Dotti je zlo dober prijatelj tega rimskega juvelirja Gianni Bulgarija, ki so ga ugrabili nekaj mesecev in kasneje izpustili zelo visoko vsoto denarja. Zanimivo je, da so ga izpustili v ulici, kjer Dotti je zlo dober prijatelj tega rimskega juvelirja Gianni Bulgarija, ki so ga ugrabili nekaj mesecev in kasneje izpustili zelo visoko vsoto denarja.

To so seveda le ugibanja. Iskava naj bi pokazala, ali je bila le „navadna“ ugrabitev ali „kaj drugega“.

Ian Smith v p

Kljub optimističnim napovedim Iana Smitha, da bo v končni bitki proti komunistom in antikristom zmagal, beli Rodeziji v niso več prepričani. V Rodeziji živi dvestoosemdeset tisoč belih in šest milijonov črncev. Polnih deset let je Ian Smith uspešno vlekel Britance za nos, prav tako svoje črne sodržavljane, ves svet celo Združene narode. Nenadoma pa se je vse spremenilo: Ian Smith si je nakopal „sovražnike“ v Londonu, Washingtonu, Pretoriji in med gverilci na mejah Rodezije, ki čakajo na znaki napad.

Pred dvema letoma je Smith z lahkoto zadušil ofenzivo upornikov. Pri tem so mu pomagali južnoafriški rasisti, angleška vojska, francoski helikopterji. Kot za šalo so premagali skoraj glorioke rodezijske gverilce. Danes pa je drugače. Južnoafričanci so odšli, borci, ki čakajo na mejah pa so opravili vojaške vaje, se oblekli in

oborožili. Rokovati znajo z letali, uporabljajo letala in helikopterje. Ob strani pa jim sta Mozambik, ki je v lanskem letu ni pu postal neodvisna država.

Rodezijska vojska šteje samo 5000 rednih vojakov, deset tisoč rezervistov in okrog 25.000 belcev, ki jih lahko vpokličejo. Nimajo ne tankov, ne topov. Ian Smith tudi tokrat upa na pomoč iz Južne Afrike.

Toda na njegovo nesrečo ima Južna Afrika dovolj svojih skrbi in težav. In prav v teh trenutkih je malo verjetno, da mu bo Južna Afrika lahko poskočila na pomoč. V Washingtonu so prepričani, da bi bil samomor. Odgovor belih Južnoafričanov bi bil lahko podoben odgovoru Harolda Wilsona: „Če bo rodezijska armija podlegla udarcem gverilcev iz Mozambika in Zambije, ne pričakujte od nas vojaške pomoči. V najboljšem primeru lahko prikažete edino pomoč v obliki transportnih sredstev za evakuacijo rodezijskih belcev.“ Toda vprašanje je, če bi bel Južnoafričani privolili v takšnega. Tako je sedaj vse v rokah Iana Smitha.

Gverilci so sedaj dobro oboroženi in pripravljeni zrušiti Smithov režim, če ne bo izpolnil njihovih zahtev.

tko življenjsko pot

tovo ženo. Obiskala jo je na Bledu in takrat izvedela, da je junaške smrti kot talka že leta 1942 v Mariboru umrla tudi Mihova sestra Slavica, ki je bila kasneje proglašena v narodnega heroja. Slavici so v Mariboru odkrili spomenik, medtem ko so za grob hrabrega pilota Miha Klavara ponovno izvedeli šele 24. oktobra 1974. Člani Klavrove družine so odšli v partizane, nekatere so odpeljali v zapore in taborišča, zato nihče ni vedel točno za njegov grob in tudi učiteljica Ljubica ga je enostavno zgrešila.

Padec letala je videla tudi kmetica Sofija Prokić, ki je tedaj delala na bližnji njivi. 85-letna starica še danes ve, da je letalo padlo na njivo kmeta Gavra Dundića.

Ankica Milić pa je bila med tistimi vaščani, ki so ob padcu stekli na kraj nesreče, da bi letalcu pomagali. Do letala je pritekla med prvimi, vendar je ugotovila samo to, da letalcu ni mogoče več pomagati.

Več kot tri desetletja so ugibali in iskali grob hrabrega letalca, lko so ga končno odkrili, tedaj so po vsej Jugoslaviji proslavljali tudi 30-letnico osvoboditve Beograda, so na njegov grob položili vence in petokrako zvezdo.

Tedaj je na njegov grob prvič prišla tudi njegova žena.

ecepu

Obstajajo samo tri možnosti:

1. Ian Smith naj se vsemu odpove in takrat bodo Britanci prevzeli stvar v svoje roke in omogočili hiter in nenasilen prehod na večinski zakon ter postavili v državi črnega guvernerja.

2. Rodezijski premier naj bi spremenil ustavo, kjer bi tudi črno prebivalstvo dobilo svoje pravice. Ščasoma bi to pripeljalo do enakega rezultata. Toda gverilci, ki čakajo na mejah, niso več pripravljeni na takšne rešitve.

Zadnja možnost pa je, da Smith ne sprejme zakona večine in v tem primeru bi prišlo do vojne, v kateri tudi najbolj odločna afriška država ne bi mogla ostati nevtralna.

Morda je prav zaradi tega predsednik Mozambika, Samor Mašel v dogovoru z Zambijo in Tanzanijo, presekal vse železniške, cestne in zračne dohode. To je storil po incidentu na meji, ko so Rodezijci napadli mozambiško vas Pafuri in pri tem uporabili bombnike, helikoptere, topništvo in pešadijo. Predsednik Mozambika je takrat razglasil vojno stanje.

Ozračje v tem delu sveta je zelo napeto in v vsakem trenutku lahko pride do eksplozije. Stanje je zelo resno. Na to kažejo tudi besede zambijskega predsednika Kenetha Kaunde, ki je bil do sedaj eden najbolj vročih pristašev kompromisov: „V Zimbabveju se prelivanje krvi ne da več preprečiti.“

FELJTON

34

KOMANDOSI BREZ BARETK

Stražarji so začudeno gledali proti koloni, ki se je mirno in vztrajno vzpenjala proti njim. Nihče ni imel ukaza, naj strelja na kolono, nihče sploh ni ničesar vedel o kakršnikoli koloni, ki se bo pripeljala. Ukaz, ki ga je dobila straža, se je glasil, da morajo streljati na Nemce, če bodo poskusili napasti dvorec – toda tile, ki prihajajo, očitno ne mislijo napasti nikogar, kajti če bi mislili napadati, zanesljivo ne bi šli v boj tako paradno postrojeno! Kaj takega pa ne piše v nobenem vojaškem učbeniku.

Skorzenyjev avto je pripeljal tik do stražarjev in ti so skoraj podzavestno vrnili strumen vojaški pozdrav, ki jim ga je naklonil Skorzeny v trenutku, ko je njegov avto peljal mimo vrat. Tankisti, ki so hrumeli za njegovim avtomobilom, so prav tako togo pozdravili – in stražarji so vrnili pozdrav! Komandosi na tovornjakih niso niti trenili z glavami. Podoba je bila, da so živi prikovani na svojih sedežih.

To že niso napadalci, so bili sedaj prepričani stražarji, ki so brez besed spustili mimo nemško kolono.

Prva ovira je bila za njimi!

Kolona je bila sedaj že sredi pobočja. Na vrhu jo je čakalo tri tisoč mož madžarske vojske; ali bodo uspeli tudi njih prevarati?

Skorzenyjev avto je pripeljal do velikega štirikotnega trga, okoli katerega so bile kasarne, v njih pa tridesetkratna premoč.

Usmeril se je naravnost proti vratom, skozi katera je peljala pot do osrednjega dela kompleksa poslopij. Tam je bil – obdan z debelim zidom – Hortyjev dvorec. Toda najprej je bilo treba mimo več bunkerjev, v katerih so bili madžarski vojaki.

Toda strumen pozdrav je razorožil tudi te stražarje!

Namesto, da bi začeli s streljanjem, ki so molele iz bunkerjev, streljati na prihajajoče Nemce, so stražarji kot v

sanjah samo odvrnili pozdrave in gledali, kako nemška kolona ropota mimo njih.

Ponovil se je prizor izpred Dunajskih vrat. Za Skorzenyjem so mimo bunkerjev priropotali tanki in sleherni tankist je z vso strumnostjo negibno pozdravljal stražarje – vse dokler ni zapeljal mimo. In za njim drugi, tretji, četrti... Komandosi na tovornjakih so vzbujali videz, da ravno tisti trenutek defilirajo pred Hitlerjem...

Skorzeny je ukazal šoferju, naj požene z vso hitrostjo. Sedaj so bili na ravni ulici, ki je držala naravnost do obzidja, za katerim je bila Hortyjeva palača.

Nemška kolona se je razdelila. Polovica se je pognala za Skorzenyjem, polovica pa je zavila levo, da bi obkolila obzidje in zavarovala napadalce pred morebitnimi okrepitvami, ki bi jih utegnili Madžari poslati na pomoč svojemu regentu.

Sedaj so divjali z vso hitrostjo, kar so jo premogli tanki! Ropot gosenic je bil oglušujoč.

Tedaj je Skorzeny zagledal pred vrati, skozi katera je držala pot na dvorišče Hortyjeve palače, tri težke tanke. Kaj bodo storili madžarski tankisti?

„Se hitreje!“ je ukazal in njegova mala kolona se je pognala z vso možno hitrostjo. Bili so podobni tornadu, ki se je usmeril nezadržno naprej. Nekaj tesnobnih sekund sta obe strani pričakovali, kaj bo, potem pa so se madžarski tankisti odločili, da vendarle ne bodo streljali. Cevi njihovih treh tankov so se obrnile navzgor – znamenje, da ne kanijo izzvati spopada.

Nemška kolona je pridivila do vrat. Bila so zaklenjena. Ni bilo časa za ugotavljanje, kdo ima ključ in kdaj ter kako jih bo odprl. Skorzeny je zamahnil z roko in eden izmed panterjev se je zaletel v vrata.

Kar odneslo ga je skozi in za njim so vdrli drugi.

Sto metrov proč, na drugem koncu dvorišča, je stalo šest

MODNA KREATORKA STAŠA

Moda je po daljšem času spet ustregla željam za hlače. Da bi se spet ogrela zanje, jih je nekoliko spremenila in prenovila. Dolge hlače so krojene ožje, hlačnice so ravne in nekoliko krajše, segajo nekako do višine gležnjev. Ob straneh imajo vsite ali našite žepe. Pas je spet na pravem mestu, torej v višini pasu. Hlače izgledajo zelo športno kljub novostim pa se tudi lepo nosijo. Izpejlanka iz hlač je kombinezon, ki mu letos prerokujejo veliko priljubljenost. Kombinezon je v zgornjem delu moško krojen, ima koničast ovratnik, velike zašite žepe, zavihane rokave in poudarjene okrasne šive. Kombinezon lahko ima dolge ali krajše hlačnice. Pri ljubljena bodo tudi ožja hlačna krila, poletje pa bo prineslo kratke hlače. To bodo široke, udobne hlače, najpogostejše z zavihki, s širokim pasom in žepi.

Vse vrste hlač bodo največkrat sešite iz bombaža v modnih tonih, med katerimi bo posredovala bela in rdeča. K njim pa bomo lahko ponosile vse majice, bluze in bluzone, ki nam jih letos svetuje moda.

Variacija za hlače

IZ ARHIVOV NACISTIČNEGA VOJNEGA STROJA

madžarskih protitankovskih topov. Skorzeny jih je uzrl s koticom očesa, toda časa za premišljevanje, kaj naj ukrene z njimi, in uganjanje, ali bodo streljali ali ne, ni bilo.

Pognal se je desno, skozi vrata, ki so peljala v notranjost palače. Nekaj metrov za njim je tekel Foelkersam in desetine komandosov.

Nekdo bi skoraj trčil vanj. Madžarski polkovnik z platnenim trkaom okoli roke. Komendant dvorske straže! V roki je imel revolver, toda predno je lahko karkoli storil, mu ga je Foelkersam z bliskovito kretnjo izbil in trenutek kasneje so že bili mimo njega.

„Takoj moram govoriti s poveljujočim častnikom vseh enot okoli dvorca!“ je zavpil Skorzeny in polkovnik ga je brez besed peljal po razkošnih stopnicah v prvo nadstropje.

V prvem nadstropju so prišli v razkošno sprejemnico. „General je v sosednji sobi,“ je rekel polkovnik in potkal na vrata.

Medtem je nekdo zagledal pri oknu dva madžarska vojaka, ki sta s strojnico merila na nemške vojake, ki so bili spodaj na dvorišču. Nekaj udarcev po hrbtu in strojnica je zletela na dvorišče, vojaka pa sta se sesedla ob oknu.

„General vas pričakuje,“ je rekel v tistem trenutku polkovnik in popeljal Skorzenyja skozi vrata.

Težko si je zamisliti, kaj je doživljal madžarski general v tistih trenutkih, ko je skozi vrata njegove rezidence nenadoma malo manj kot vdrl velikanski nemški major (Skorzeny je bil le malo manj kot 190 cm visok) in pri priči brez uvida zahteval takojšnjo vdajo vseh madžarskih enot v Budimpešti.

„Dvorec je popolnoma obkoljen in samo od vas je odvisno, če se bomo izognili nesmiselnemu prelivanju krvi. Zahtevam takojšnjo vdajo!“ je grmel Skorzeny in svoje besede podkrepil z revolverjem.

Tedaj je v sobo planil eden izmed nemških častnikov in ne da bi pogledal generala, strumno salutiral pred Skorzenyjem.

„Vse točke so v naših rokah. Metalci plamenov so pripravljeni. Ali naj začnemo z ognjem?“

humor

„Le zakaj to trčenje? Tudi brez tega bi bila izstopila in šla z vami v gozd.“

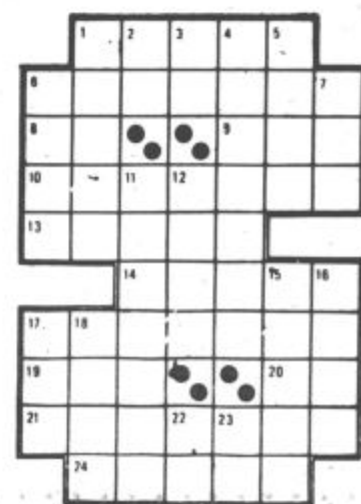
„Nikoli ne ve, kdaj ima dovolj!“

Križanka

VODORAVNO: 1. žensko oblačilo, ki pokriva spodnji del telesa, 6. kar je priloženo, 8. znak za kemično prvino radij, 9. era, doba, 10. opozorilo, posvaritev, 13. rimski zgodovinar, Publius Cornelius Tacitus, 14. zamisel, 17. star izraz za aro, znesek, ki se plača naprej, 19. ime slovenskega pevalca popevk Pestnerja, 20. znak za kemično prvino selen, 21. modroslovec, modrina, kdor rezonira, 24. slovenska kiparja, Boris in Zdenko.

NAVPIČNO: 1. odrasla samica goveda, 2. avtomobilska oznaka za Rijeko, 3. Ivan Levar, 4. lovljenje, 5. vogal, 6. zemlja; tudi del roke ali noge, 7. če, 11. zastupitev organizma s kislinami, 12. vijuga, okljuk, 15. letni čas, 16. ploščinska mera v Angliji in Severni Ameriki, 17. češki pisatelj naturalističnih romanov,

tudi neumen, 18. očka, 22. pijača starih Slovanov, 23. znak za kemično prvino nikelj.

Samospevi skladatelja Škerjanca

V spomin na velikega slovenskega skladatelja Lucijana Marije Škerjanca je bil prejšnji petek v galeriji Kulturnega centra v Velenju koncert njegovih samospevov in komornih skladb, ki so jih izvajali sopranistka Tatjana Kraljeva, pianist-

ka Jelka Suhadolnik in trio Lorenz.

O življenju tega najpomembnejšega slovenskega skladatelja, ki je umrl pred tremi leti, je ob začetku koncerta spregovoril v.d. direktor Kulturnega centra Velenje in podpredsednik izvrš-

nega sveta skupščine občine Velenje Marjan Marinšek.

Skladatelj Lucijan Marija Škerjanc je s svojimi komornimi deli, simfonijami, koncerti, skladbami za zbor, mladino ter dramskimi in filmskimi deli slovensko glasbeno kulturo dvignil na raven evropskega umetniškega izraza. Za te njegove zasluge je dvakrat prejel Prešernovo nagrado, na Dunaju pa znano Herderjevo nagrado za

izjemne dosežke na področju umetnosti.

Iz njegovega velikega ustvarjalnega opusa so ljubljanski umetniki prikazali v petek zvečer velenjskemu občinstvu majhen delček njegove vokalne, solistične in komorne dejavnosti.

Čeprav so bile skladbe zelo težke za izvajanje, so gostje iz Ljubljane izredno navdušili obiskovalce Petkovega kulturnega večera.

Koncert v Šoštanju

V Domu kulture v Šoštanju sta 20. marca nastopila delavska godba „Zarja“ ter moški pevski zbor „Šaleški oktet“. V uvodnem delu so se najprej predstavili godbeniki. Nadaljevanje programa so popestrili s pevci. S svojim širokim repertoarjem glasbe ter solističnimi točkami so godba kot pevci navdušili skoraj polno dvorano poslušalcev. Videti je bilo, da občinstvo potrebuje to obliko kulturne dejavnosti, kajti aplavz in želje po ponovitvah so bile velike. F. K.

Pevsko srečanje

Pod pokroviteljstvom Tovarne meril Slovenj Gradec je bilo v središču Mislinjske doline že tradicionalno srečanje oktetov lesne industrije Slovenije. V novih prostorih Umetnostnega paviljona, ki so jih ljubitelji narodne in umetne pesmi napolnili do zadnjega kotička, so se predstavili Vokalni oktet „Marles“ Maribor, Vokalni oktet „Javor“ Pivka, Oktet Tovarne rezalnega orodja Prevalje, Oktet „Jelovica“ Škofja Loka, Logaški oktet Lesne industrije Logatec in Pevski zbor Tovarne meril Slovenj Gradec.

Letošnje srečanje oktetov lesne industrije Slovenije so pri-

pravili ob 5-letnici delovanja Moškega pevskega zbora Tovarne meril Slovenj Gradec. Zbor sodi med najmlajše vokalne skupine, si pa vse uspešneje utira pot med najbolj priznane pevske skupine lesne industrije Slovenije.

Želja vseh udeležencev 4. srečanja oktetov lesne industrije Slovenije, ki jo je izrekel tudi predsednik pripravljalnega odbora Franc Krpač, direktor Tovarne meril Slovenj Gradec, pa je, da bi v tovrstno kulturno poslanstvo vključili tudi druge delovne kolektive lesne industrije Slovenije.

Svetovna razstava umetniške fotografije

V prostorih Šolskega centra Slovenj Gradec je do 22. aprila odprta 3. svetovna razstava umetniške fotografije. Tudi letošnja razstava, ki so jo poimenovali „Na poti v raj“, je posredoval Informativni center Zvezne republike Nemčije v Zagrebu, odprl pa jo je direktor centra Dietrich Mueller.

V Slovenj Gradcu je na ogled nad 400 umetniških fotografij s tematiko socialnih problemov, množične rasti prebivalstva, tehnizacije, uničevanja okolja itd. Ob razstavi so izdali tudi obsežen katalog z reprodukcijami razstavljenih fotografij.

Šolski center Slovenj Gradec zavzema v kulturnem življenju

Folklorni večer

Šaleška folklorna skupina iz Velenja je pripravila zadnjo nedeljo, 11. aprila, v domu Zveze borcev v Šmartnem pri Slovenj Gradcu uspel folklorni večer.

Ste že naročeni na tednik Naš čas?

Mislinjske doline vse pomembnejše mesto. Kulturnim prireditvam, ki so se zvrstile v letu dni v novih prostorih, se zdaj pridružuje tudi prva večja razstavna manifestacija.

Nastopajočih več kot gledalcev

V soboto je bila v Paki pri Velenju kulturna prireditev „Naša beseda 76“. Nastopili so kulturno umetniško društvo „Ivan Cankar“ iz velenjske gimnazije s partizansko poezijo, kulturno umetniško društvo Anton Askerc iz rudarskega šolskega centra s Cankarjevimi deli in skupina Ave z glasbenim recitalom „Domovina v luči zgodovine“.

Žal pa se je zopet pojavila stara slika. Gledalcev je bilo komaj za dobri dve vrsti, če pa to napišemo s številkami, bi izgledalo takole: 26 nastopajočih, 16 gledalcev in en pes.

In kje so vzroki za tako slab obisk? Teh je prav gotovo več, največji pa je verjetno slaba obveščenost, razobešen je bil namreč le en plakat. Predstava je bila namreč ob 15. uri, ko je večina krajanov na polju, ali pa se še niso vrnili z dela.

Prav gotovo bo treba v tej smeri nekaj storiti, sicer obstaja nevarnost, da se bodo te vsakoletne prireditve popolnoma izjalovile. D. B.

● IZ MALHE ŠŠK ● IZ MALHE ŠŠK ● IZ MALHE ŠŠK ● IZ MALHE ŠŠK ● IZ MALHE

● JOŽE HUDALES

8

Ljudska kultura v Šaleški dolini

OD KRESA DO NOVEGA LETA

Najvažnejši prazniki v tem letnem obdobju so povezani s starodavnimi običaji ob zimskem in poletnem sončnem obratu, ko se „dan obesi“.

Oglejmo si najprej običaje ob poletnem sončnem obratu, ki naj bi bil po ljudskem koledarju 24. junija. V tem času so še pred nedavnim povsod po Sloveniji kresovali, kar izvira iz starodavne želje človeka, da bi s tem pomagal soncu, ki je že začelo „hiriti“. Ta stari obred se je nato prekril s praznikom sv. Janeza Krstnika, zato ga danes ponavadi imenujejo ŠENTJANŽEVO. Pri Slovencih se je ta praznik še hitreje uveljavil zato, ker je bilo njegovo ime zelo podobno „zlatolasemu in zlatorokemu sinu nebeškega vladarja Kresniku pri starih Slovanih. Skozi stoletja se je spomin na to božanstvo seveda izgubil, ostala pa je vera v čudežno moč kresne noči in šentjanževskih kresov, ki se ne da razložiti samo s praznovanjem godu Janeza Krstnika.

Še pred vojno so kresovali skoraj po vsej Šaleški dolini, okoli kresov pa je kot poročila M. Mencej, rajala mladina. Ostanek starih šeg je tudi skakanje čez kres, ki so mu v davni pripišovali očiščevalno moč. Zdaj so preko kresa skakala samo še dekleta in tista, ki se ji je skok posrečil, se je v naslednjem letu poročila. Posebno moč so na ta dan imele tudi nekatere rastline. Tako so pri nas prepletki okna s kresnicami in drugim cvetjem, kar naj bi obranilo hišo coprnice, zlih duhov in strele.

Kako pomembno vlogo je igral kresni dan v miselnosti preprostejšega človeka, kaže tudi vera, da je v tej noči mogoče vedeževati. Naštetimo nekaj primerov: v šoštanjski okolici je dekle osolila koprivo, in kamor se je ta nagnila, tja bo šla po moža ali pa služiti. Katera se bo poročila do naslednjega kresa so izvedela dekleta v Škalski dolini tako, da so šla v drvarnico po drva in tista, ki jih je prinesla liho število se bo močila. V okolici Velenja pa naj bi prva dobila moža tista, ki je prinesla v hišo največ drv. Prerokovali so ponekod tudi z majaronom, v Velenju pa s poveznjenimi skodelicami in napovedovali rojstvo, poroko ali slovo od hiše. Če so na kresni večer stopili pod kap in zaslislali razbijanje, je to pomenilo smrt. Zelo razširjeno je bilo tudi prerokovanje iz kavnih usedlin in razbeljenega svinca, ki so ga vlivali v vodo. Če se je iz njega naredil venec je to pomenilo poroko križ ali sveča pa smrt. Najbolj svojevrsten pa je bil čar bezgovega grma, ki je bil razširjen po severnem robu slovenskega etničnega ozemlja in je segal tudi v našo dolino. Tako je pri nas dekle, ki si je želelo moža na kresni večer trikrat teklo okoli bezgovega grma „na opank“ in trikrat prav, zraven pa je govorilo:

Bez, beza daj moža!
če lepega ne pa grdega.

Bodoči mož je nato skočil iz grma pred njo, da si ga je lahko ogledala in da je vedela katerega se mora držati, da jo bo vzela. Če pa je sam ni stopil prednjo, je videla v grmu vsaj njegov obraz.

Med ostale praznike poletja in jeseni mnogi uvrščajo tudi različne delovne praznike, kot so mlačev, mencanje ali stelarjenje, ki smo jih opisali že na začetku, zato nam ostane le še najpomembnejše obdobje v letu, obdobje NOVOLETNIH PRAZNIKOV. Tudi ti kronološko sovpadajo z zimskim sončnim obratom 21. decembra in so od vseh letnih praznikov obdržali največ starin praslavanskega izvora. Delno so to prvine čaščenja rajnih, delno pa prvine čaranja rodovitnosti v novem letu. Cerkev je v to obdobje, polno mračnih demonov, ki so obvladovali naravo, vnesla toplino in veselo pričakovanje rojstva odrasle, ter tako novoletne praznike spremenila v družinski praznik, vendar so se mnogi prvotni elementi obdržali vse do danes.

Po starem koledarju je zimski sončni obrat prišel že na sv. Lucijo (13. XII.), zato se že takrat pa še celo nekaj dni prej (Miklavž) kažejo začetki praznovanja. To potrjuje tudi tale vera, ki nam jo je ohranil Mlinšek: kdor si je na sv. Lucijo začel delati stolček, tako da je vsak dan vse do božiča izdelal en del, je lahko spoznal vse čarovnice v domačem kraju. To je izvedel pri polnočnicah, če se je usedel na ta stol in za vse, ki so bile takrat obrnjene stran od oltarja je lahko trdil,

da so čarovnice. Po maši je moral zadenjsko zapustiti cerkev, zunaj pa hitro napraviti krog in ostati v njem vse dokler niso odšli vsi ostali. Če je potem še sežgal stol je bil varen pred njimi.

Spomini na kult umrlih so se ohranili predvsem v močnatih in sladkih jedeh, ki so na jedilniku v teh dneh in v žganju luči. V Škalah tako niso ugasnili luči, dokler niso prišli od polnočnice. Še bolj so ohranjena dejanja, ki imajo značaj magičnega vplivanja na rodovitnost in srečo v novem letu, ter različna vedeževanja. Tudi tu imajo poseben pomen nekatere jedi, med katerimi posebno mesto zavzema BOŽIČNI KRUH. Temu so v Velenju rekli NAMIZNIK ali STOLNIK, na Slemenu in v Šmartnem ob Paki POPRTNIK, v Šaleku STOUJEK pa tudi NAMZNIK; ponekod v dolini („škalska dolina“ - V. Moederndorfer) pa celo MOČAN KRUH! To je bil kruh iz bele ali črne moke, ki je včasih stal na mizi vse do sv. Treh kraljev. Pripišovali so mu posebno moč, in so ga povsod po dolini dajali košček za zdravje in rodovitnost vsaki glavi in hlevu.

Poleg kruha, ki je kraljeval na božični mizi pa so pred vojno skoraj povsod dajali na mizo še različne druge stvari. Tako omenja Mlinšek še pšenične otrobe, družinski rožni venec, vse skupaj pa so pregnili z belo ruto. To je ostalo na mizi do sv. Treh kraljev, ko so kruh in otrobe razdelili med ljudi in živino. Na drugem mestu Mlinšek omenja še žetnar in pinijo, ki so ju dodajali najbrž za dobro žetev. V isti namen so včasih postavljali na mizo tudi kravji zvoncec. Vse to se v zadnjem času hitro opušta. To dobro kaže tudi primer, sicer verne družine iz Škal, kjer je že med obema vojnoma na mizi ostal le še šopek zelenja.

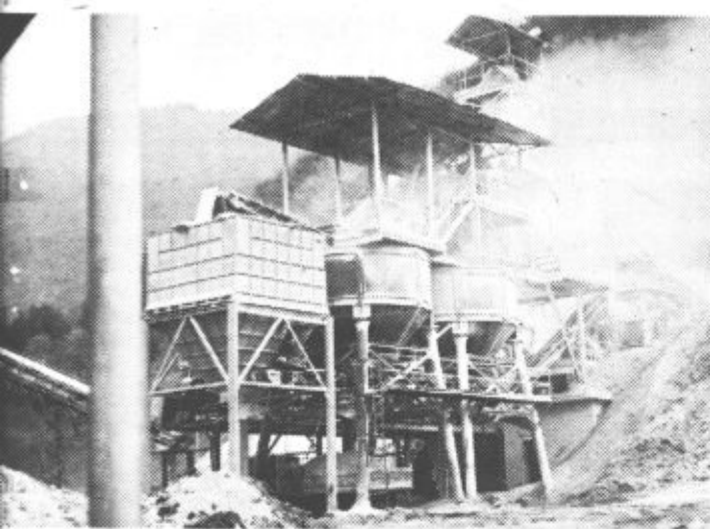
Zelo daleč nazaj datira tudi okraševanje hiše z različnim zelenjem. Verjetno gre za običaj, ki smo ga prevzeli iz rimske kulturne tradicije in simbolizira začetek novega življenja. Te navade, pa ne gre zamenjevati z germanskim božičnim drevescem, ki se je pojavilo veliko pozneje, zlasti v mestih. Na vasi pa je še naprej ohranjala tradicija jaslic, ki je postajala, kakor se spominja Marija Prislan iz Šaleka, celo manifestacija slovenske narodne zavesti.

Tako kot ob vseh prelomnih časih je bilo tudi ob novoletnih praznikih zelo pogosto vedeževanje. V Velenju so tako verjeli, da je treba na božič iti pred polnočjo na tako drevo, na katerem so ceplice tri vrste sadja. Takrat se lahko sliši od ene strani, kje bodo požari, od druge, kje bodo mriči, od tretje pa, kje bodo poroke. Če kdo pri polnočnicah pri povzdigovanju ni pokleknil, je lahko izvedel, kdo bo v tem letu umrl, če je po vrnitvi šel okoli hiše in pogledal skozi okno. Prav tako v Velenju so pred polnočnicami večkrat prerežali na pol šest glav čebule. Ko so se vrnili, so po tem, koliko se je posameznik krajec ovlažil, sklepali, kako moker bo posamezen mesec. V vsej Šaleški dolini pa so poznali krajec ovlažil sklepali, kako moker bo posamezen mesec. V vsej Šaleški dolini pa so poznali običaj, da gredo na sveti večer k potoku, ki teče na meji dveh kmetij, ne da bi se ozirali nazaj na svojo domačijo. Če so slišali v vodi razbijanje, je to naznanjalo smrt, godba pa je pomenila poroko.

Nekdanje preganjanje škodljivih dohov z zažiganjem dišečih rastlin in vodo okoli novega leta se je ohranilo kot blagoslovljanje in kajenje. V Topolšici se še spominjajo, da je hišni gospodar z blagoslovljeno vodo blagoslovljal najprej vsa gospodarska poslopja, nato pa še zbrane domače in vse prostore hiše. Vseposvoda po dolini pa so tudi kadili, tako da so v posodici z žerjavico zažigali kadilo in les iz cvetnodeljske butare.

Kakor skozi vse leto se tudi pred in po novem letu vrstijo sprevedi (v Škalah tri dni pred novim letom, druge za sv. Tri kralje), ki prav tako prinesejo srečo hiši, ki jo obiščejo. Ta običaj tudi pri nas imenujejo koledovanje po rimskem prazniku Kalendae Januariae. Zadnje čase je ta običaj izgubil svoje stare značilnosti saj so koledovali le najmlajši, marsikje pa se je običaj sprevrgel celo v beračenje. Tudi pesmi, ki so jih koledniki peli, so bile spache, tako V Moederndorferu ravno za Šaleško dolino navaja takole kolednico: „Sv. Trije kralji so brumni možje / iz mesta Jeruzalema prestrašeni so šli.“ Temu so dodali še kolednico kolin: „Slišali smo praviti, da ste svinjo klali, naj bo prašič al' prasica nam se sliši klobasica.“

Dalje prihodnjič

Drobljenje apnenca

alog še za tri do štiri leta

V Oljki dobro poslujejo

Gradbeno industrijsko podjetje Vegrad ima v Šmartnem ob Paki proizvodno enoto Oljka, ki je v sestavi temeljne organizacije združenega dela gradbenega industrija. V okviru Oljke pa delujeta dva obrata: apnenica v Šmartnem ob Paki ter TUF v Gorenju, ki skupaj zaposlujeta blizu osemdeset delavcev.

Oba obrata danes zelo uspešno poslujejo, še pred leti pa se je apnenica ubadala s precejšnjimi težavami. Leta 1968 so namreč v tem obratu začeli priprave za gradnjo drobilne naprave in dve leti pozneje dela že tudi izvajati. Zaradi pomanjkanja sredstev so se v začetku tega leta znašli pred veliko težavo, saj začete investicije niso mogli dokončati. Edina rešitev

je bila sprejetje sanacijskega programa, katerega je podprla tudi občinska skupščina, nadaljnji obstoj pa so delavci videli v združitvi z nekim sorodnim podjetjem. Zato so se na zboru delavcev 1. aprila predlagali odločiti za združitev z Gradbeno industrijskim podjetjem Vegrad.

Ko smo pred dnevi obiskali apnenico smo se lahko prepri-

čali, da si v tem obratu, ki zaposluje okrog 40 delavcev, zelo prizadevajo, da bi se izboljšali delovne pogoje delavcev. Tako so uvedli moderen način kurjenja peči, avtomatsko polnjenje apna pa tudi kader so strokovno okrepili.

Njihov proizvodni program zajema drobljenje apnenca, žganje in hidriranje apna. V letošnjem letu načrtujejo, da bodo proizvedli okrog 100000 kubičnih metrov drobljenca; od tega ga bodo 25 tisoč kubičnih metrov porabili za proizvodnjo apna in predvidoma dobili 15 tisoč ton apna. Glede na to, da apnenec dosega pravilno trdnost, so kupci izredno zadovoljni s tem proizvodom, zato je tudi povpraševanje po njem precejšnje.

Drugi obrat, ki sestavlja proizvodno enoto Oljka je tuf v

Gorenju, kjer kopljejo tako imenovano pučlonsko zemljo, ki se uporablja kot dodatek k cementu. Sprva so načrtovali, da bodo letos nakopali 135 tisoč ton, kasneje pa so sklenili še dodatne pogodbe s posameznimi odjemalci, zato bo njihova proizvodnja ob koncu leta predvidoma dosegla 170 tisoč ton nakopanega tufa. Njihovi največji kupci so cementarna Podsused pri Zagrebu, s katero imajo pogodbo za 75 tisoč ton, ter trbovljska cementar, ki je letos naročila 70 tisoč ton tufa.

V obratu se radi pohvalijo, da že nekaj časa zelo uspešno poslujejo. Edina težava je v tem, da imajo že precej zastarelo mehanizacijo. Pred nedavnim so opravili tudi rešave, ki so pokazale, da je v tem območju še za tri do štiri leta zalag.

Ustanovili občinsko zvezo tabornikov

Med organizacijami, ki se lahko pohvalijo z dolgoletno dejavnostjo v naši občini so prav gotovo tudi taborniki. Delo tabornikov je doslej v glavnem potekalo v odredih. Tako so na ravni občine delovali naslednji odredi: odred Pusti grad iz Šoštanja, ki je nedvomno med najbolj delavnimi, Jezerski zmaj iz Velenja, Topli vrec iz Topolšice, taborniki iz Šmartnega ob Paki pa so združeni v odredu Hudi potok.

V soboto so se sešli na ustanovni sestanek delegati vseh štirih odredov in ustanovili občinsko zvezo tabornikov, ki zdaj združuje nad 600 članov. Za predsednika so izvolili Mileta Pavloviča, za načelnika zveze pa Toneta de Costo. Poleg spre-

Njihov delovni program zajema udeležbo na raznih pohodih in drugih manifestacijah, organizacijo raznih tekmovanj.

Naslednje področje dela je izobraževanje, v okviru katerega se nameravajo med drugim udeležiti tudi republiškega seminarja za vodnike. Podobno kot doslej bodo tudi letos organizirali razne delovne akcije. V poletnem času pa bodo organizirali taborjenje v Ribnem pri Bledu ter v Puli.

V prihodnje bodo še okrepili sodelovanje z občinskim štabom teritorialne enote, njihova velika želja pa je, da bi si obnovili opremo, saj je sedanja skorajda že neuporabna.

Za predsednika občinske zveze tabornikov Velenje so izvolili Mileta Pavloviča (drugi z desne), za načelnika pa Toneta de Costo (prvi z desne).

jetja pravil zveze so izvolili tudi člane strokovno kadrovske komisije in finančno-materialne komisije. V okviru zveze pa deluje tudi aktiv zveze komunistov.

V letošnjem letu bodo poskušali svoje delovanje razširiti tudi med mlade v vrtcih, krajevne skupnosti in delovne organizacije, kjer so prav tako pokazali zanimanje za taborništvo.

• Pesje

Gasilci tekmovali

V nedeljo dopoldne je bilo v Pesjem občinsko gasilsko tekmovanje. Tekmovanja se je udeležilo kar osemnajst moških desetini iz vseh društev v občini razen iz Šmartnega ob Paki, po dolgem času pa so nastopile tudi gasilke, in sicer kar štiri desetine, kar kaže, da postaja članstvo v tej organizaciji vse bolj priljubljeno tudi med ženskami.

Tekmovanje je odprl poveljnik občinske gasilske zveze Ivan Ojstršek, vse tekmovalce pa je pozdravil tudi predsednik krajevne organizacije SZDL Pesje Milan Hladin.

Gasilci so tekmovali v trodelnem napadu in štafeti, ženske pa v trodelnem napadu ter prvi pomoči.

Kljub izredno hladnemu vremenu je bilo tekmovalstvo zelo zanimivo, zlasti med moškimi, saj so vsi pričakovali, da bo zmaga prva desetina Velenja, ki je bila najboljša že lani najprej na občinskem, zatem pa tudi na republiškem tekmovanju. Žal, se je Velenjčanom malce zataknilo in zadovoljiti so se morali z drugim mestom.

REZULTATI — moške desetine: 1. Gasilsko društvo Šalek 360,2 točke, 2. Velenje—mesto I 358,5, 3. Šoštanj mesto I 353,4, Družmirje 348, 5. REK I 343,5, 6. Velenje mesto II 343,2, 7. Škale 342,5, 8. Industrijsko gasilsko društvo Tovarne usnja Šoštanj 342,3, 9. Tovarna usnja II 337,2, 10. REK II 335,5, 11. Pesje 331, 12. Gaberke I 328, 13. Beveče 328, 14. Šoštanj mesto II 326,

15. Gaberke II 323, 16. Topolšica 316, 17. Paška vas 279 in 18. Gasilsko društvo Šentilj 275,5 točk.

ŽENSKE: 1. Tovarna usnja Šoštanj 311,7, 2. Šalek 310, 3. Topolšica 294 in 4. Škale 291,5 točk.

Gasilke iz tovarne usnja Šoštanj med tekmovanjem

V nedeljo so bili Šalečani boljši od Velenjčanov

Za praznik dela

Na pobudo vodstva SZDL bo letošnje prvomajsko praznovanje v naši krajevni skupnosti še posebno svečano.

V sodelovanju vseh družbenopolitičnih organizacij bomo na predvečer praznika na hribu sredi Šentilja ob tabornem ognju izvedli kulturni program v katerem bomo sodelovali mladinci, pevski zbor, prosvetno društvo in posamezniki s samostojnimi točkami. Postavili bomo tri mlaje in okrasili kraj, tako da bo vzdušje nadvse praznično.

Vrtec v Arnačah

Končno se je uresničila dolgoletna želja krajanov Šentilja, da so dobili otroški vrtec. Čeprav bo odprt le dvakrat tedensko, bo vplival na razvoj predšolskih otrok, na njihovo družabnost in prilagodljivost.

Vrtec je v prostorih prosvetnega doma, ki niso povsem ustrezni, vendar za začetek kar primerni. V srednje-ročnem programu te krajevne skupnosti je tudi dograditev potrebnih prostorov za varstvo otrok.

V torek, ko so pričeli z vrtcem, se je zbralo 22 otrok, število pa se bo kot kaže še povečalo. Starši so zadovoljni.

Jože Miklavc

Ljubljanska banka

PODRUŽNICA VELENJE

obvešča varčevalce

vezanih hranilnih vlog

da se do 15. maja 1976 zglasijo pri okencih velenjske podružnice in ekspoziture v Šoštanju zaradi sprememb pogojev vezave.

Za komitente poslujejo v Velenju vsak dan, razen sobote, od 7. do 18. ure, v Šoštanju pa od 6. do 18. ure.

Obenem obveščajo občane, da bo od 19. aprila dalje delovni čas za stranke na oddelku stanovanjskega kreditiranja vsak dan od 7. do 14,30 ure, ob ponedeljkih in sredo pa od 7. do 16,30. ure.

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER VELENJE, n. sub. odg. TOZD Pedagoška dejavnost, n. sub. odg.

Na podlagi 19. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavski svet

razpisuje naslednja delovna mesta:

1. **Učitelja slovenskega jezika**
Pogoj: profesor
2. **Učitelja družboslovnih predmetov (STM)**
Pogoj: profesor
3. **Učitelja predmeta obrambe in zaščite**
Pogoj: učitelj po zakonu o srednjem šolstvu
4. **Učitelja elektrotehničnih predmetov, jaki tok (dva izvršitelja)**
Pogoj: dipl. ing. ali ing. elektrotehnike jaki tok
5. **Učitelja matematike in fizike**
Pogoj: profesor
6. **Učitelja elektrotehničnih predmetov šibki tok**
Pogoj: dipl. ing. elektrotehnike šibki tok
7. **Učitelja strojniških predmetov (dva izvršitelja)**
Pogoj: dip. ing. strojništva ali predmetni učitelj tehnologije
8. **Pedagoga**
Pogoj: profesor pedagogike
9. **Psihologa**
Pogoj: prof. psihologije ali dipl. psiholog
10. **Vzgojitelja (dva izvršitelja)**
Pogoj: višja izobrazba

Ostali pogoji:

- da ni bil kaznovan oz. obsojen zaradi kaznivih dejanj zoper ljudstvo in državo ali protipravnega prisvajanja premoženja,
- da s svojo celotno poklicno in družbeno-politično dejavnostjo zagotavlja uresničevanje vzgojno-izobraževalnih smotrov samoupravne socialistične družbe,
- da je zdravstveno sposoben za opravljanje predvidenega delovnega mesta,
- poskusno delo traja 3 mesece.

Razpisni rok traja 15 dni po objavi razpisa. Kandidati naj vložijo vloge v roku 15 dni po objavi razpisa priporočeno po pošti na naslov Rudarski šolski center Velenje, Prežihova 3, Kadrovska-socialna služba pod oznako »prijava na razpis«. Kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v roku 15 dni po objavi razpisa.

mali oglasi

KUPIM

NEDOGRAJENO ALI GOTOVO
HIŠO kupim v Velenju ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista.

PRODAM

RAZNO POHIŠTVO prodam.
Naslov Vera Bernot, Celjska 40, Velenje.

HIŠO v Starem Velenju, ob cesti, ugodno prodam. Vse informacije dobite v TGO Gorenje, tel. 850-030 int. 537 od 10 do 12. ure.

poroke

- Janez VITANC, roj. 1939, elektrotehnik iz Smatevža in Antonija BREZNIK, roj. 1955, kuharica iz Savine
- Ivan VALENČAK, roj. 1953, šofer iz Pesja in Jožica RAJŠTER, roj. 1957, prodajalka iz Raven
- Mihael KOLEŽNIK, roj. 1932, delavec iz Radelj ob Dravi in Jera TURKAR, roj. 1944, delavka iz Saleka
- Vili STIPLOVŠEK, roj. 1956, študent iz Velenja in Irena ZLAR, roj. 1954, učiteljica iz Velenja
- Izet KOČA, roj. 1952, delavec iz Velenja in Irena JERENEC, roj. 1957,

smrti

- Franc SEŠEL, električar iz Velenja, Kidričeva 11, star 39 let
- Marija STANKOVIČ, upokojenka iz Velenja, Prešernova 14, stara 62 let
- Rafael KOVAČ, upokojenec iz Hrasovca št. 45, star 62 let
- Ivana POKLEKA, gospodinja iz Gave 14, stara 61 let
- Angela KLANČNIK, kmetovalka iz Smartnega ob Paki 104, stara 73 let
- Florjan KUGONIČ, upokojenec iz Velikega vrha 11, star 45 let
- Rudolf SOVINČ, upokojenec iz Malega Vrha 22, star 75 let
- Matilda KNEZ, upokojenka iz Skornega 33, stara 75 let
- Franciška STRIGL, upokojenka iz Belih vod 12, stara 85 let

HIŠO V KONČNI FAZI izgradnje prodam. Naslov v uredništvu.

HLEVSKI GNOJ prodam. Naslov v upravi lista.

ENODRUŽINSKO VISOKO-PRITLIČNO takoj vseljivo stanovanjsko hišo prodam v Šempetru v Savinjski dolini ob glavni cesti Celje-Ljubljana s 16 a zemljišča. Hiša je primerna tudi za gostinsko ali kakšno drugo obrt. Ogled je možen v soboto dne 17. 4. 1976, Rudi Stokelj, Dobrteša vas 2, Šempeter.

ZAMENJAM

KMETIJO 60 a v Kavčah zamenjam za podobno kjerkoli na Štajerskem. Naslov v upravi lista.

- delavka iz Velenja
- Jože ANŽIČ, roj. 1954, avtomobilist iz Velenja in Vanda ZAKRAJŠEK, roj. 1955, uslužbenka iz Velenja
- Željko PREININGER, roj. 1954, RTV mehanik iz Velenja in Ružica KARLOVČEC, roj. 1955, ekonomski tehnik iz Velenja
- Srčko REPANŠEK, roj. 1957, natak iz Kamnika in Slavica REBERŠEK, roj. 1958, prodajalka iz Velenja
- Tomislav TAJNŠEK, roj. 1956, rudar iz Podgore in Vera REDNAK, roj. 1952, armirka iz Šoštanj
- Jožef LUKNAR, roj. 1925, progar iz Gave in Roza LESKOVŠEK, roj. 1917, upokojenka iz Topolšice.

- Franciška LAURE, upokojenka iz Lokovice 85, stara 70 let
- Štefka HRIBARŠEK, čistilka iz Lipja št. 57, stara 35 let
- Adolf Franc OREL, soc. podpiranec iz Šoštanj, Metleče 41, star 69 let
- Martin BRITOVŠEK, kmetovalec iz Škal št. 93, star 60 let
- Angela PUSTINEK, soc. podpiranka iz Pake pri Velenju 84, stara 82 let
- Jožef GUČEK, upokojenec iz Celja, Kersnikova 52, star 68 let
- Zorka POTRATA, upokojenka iz Griž 26, stara 67 let
- Leopold JUG, upokojenec iz Sevnice, Savska 20, star 68 let
- Silva OBLAK, soc. podpiranka iz Trnovelj št. 205, stara 47 let

Kadrovska komisija pri svetu delovne skupnosti

SKUPŠČINE OBČINE VELENJE

razpisuje naslednja delovna mesta:

1. **ANALITIK**
v oddelku za gospodarstvo
2. **GRADBENI INŠPEKTOR**
v oddelku za gospodarstvo
3. **REFERENT ZA OPERATIVNO ORGANIZACIJSKE ZADEVE**
v oddelku za ljudsko obrambo

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- pod 1. visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske smeri in 1 leto delovnih izkušenj
- pod 2. visoka ali višja strokovna izobrazba gradbene smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

Nastop dela takoj ali po dogovoru. Poskusno delo traja 2 meseca. Kandidati naj pošljejo pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 10 dni od te objave.

KINO

REDNI KINO VELENJE

15.4. — četrtek ob 17.30 in 19.30 ameriško-italijanski barvni film CLOVEK Z VZHODA, režija: E.B. Clicher. Igrata: Terence Hill, Gregory Walcott

16.4. — petek ob 17.30 in 19.30 ameriško-italijanski barvni film CLOVEK Z VZHODA

17.4. — sobota ob 17.30 in 19.30 italijansko-francoski barvni film BOCCACCIO DEKAMERON, režija: Bruno Corbucci, igrata: Enrico Montezano, Silva Koščina

18.4. — nedelja ob 17.30 in 19.30 italijansko-francoski barvni film BOCCACCIO DEKAMERON

19.4. — ponedeljek ob 17.30 italijanska barvna komedija TUDI ANGELI STRELJAJO Z DESNO, režija: E. B. Clicher. Igrata: Giuliana Gemma, Ricki Bruch

20.4. — torek ob 17.30 in 19.30 ameriški barvni film SIN POGLAVARJA MASAJEV, režija: Lamont Johnson. Igra: Richard Muligan

21.4. — sredo ob 17.30 in 19.30 ameriški barvni film SIN POGLAVARJA MASAJEV

22.4. — četrtek ob 17.30 in 19.30 jugoslovanski barvni film POROKA, režija: Radomir Šaranović. Igra: Dragomir Bojanić

KINO ŠOŠTANJ

15.4. — četrtek ob 19.30 ameriški barvni vestern BIVŠI PRIJATELJ KID, režija: Sam Peckinpah. Igrata: James Curn, Kris Kristoferson

17.4. — sobota ob 20 uri ameriški glasbeni film MOJE PESMI — MOJE SANJE, režija: Robert Wise. Igrata: Julie Andrews, Kristopher Plummer

17.4. — sobota ob 15.30 OTROŠKA MATINEJA barvna risanka SNUPI SE VRACA DOMOV, režija: Bill Melendez

18.4. — nedelja ob 17. in 19.30 italijanska barvna komedija TUDI ANGELI STRELJAJO Z DESNO, režija: E. B. Clucher, igrajo: Giuliana Gemma, Ricki Bruch

21.4. — sredo ob 19.30 jugoslovanski barvni film POROKA, režija: Radomir Šaranović. Igrata: Dragomir Bojanić, Vladimir Popović

22.4. — četrtek ob 19.30 ameriški barvni film SIN POGLAVARJA MASAJEV, režija: Lamont Johnson. Igra: Richard Muligan

KINO — GLEDALIŠČE

18.4. — nedelja ob 10. uri, OTROŠKA MATINEJA barvna risanka SNUPI SE VRACA DOMOV, režija: Bill Melendez

19.4. — ponedeljek ob 20 uri, ameriški glasbeni film MOJE PESMI — MOJE SANJE, režija: Robert Wise. Igrata: Julie Andrews, Kristopher Plummer

Ste že naročeni na tednik Naš čas?

KULTURNI CENTER VELENJE

razglaš

prosto delovno mesto

HIŠNIKA

v domu kulture Velenje

Nastop službe je možen takoj. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o tem, da so vsaj kvalificirani delavci, v desetih dneh po objavi.

GOSTINSKO PODJETJE

»PAKA« Velenje

Od jutri,

sobote dalje bo ob jezeru

v Velenju odprt

**hotel
paka**

MINIGOLF

Pridite tudi vi na partijo minigolfa!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi in prerani smrti drage žene in ljubeče matere

JUSTIKE VIŽINTIN

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem Kulturnega centra, ki so jo pospremili in se od nje poslovili na njeni zadnji poti v tako velikem številu. Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so darovali vence ter zasuli njen prerani grob s cvetjem, ki ga je vedno ljubila. Iskreno se zahvaljujemo govornikom za poslovilne besede, iz katerih smo razbrali, da so jo cenili in spoštovali pri njenem delu. Še vedno ne moremo verjeti, da jo je kruta smrt iztrgala iz naše sredine in da je ni več med nami. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Žalujoči: mož Avgust, sinova Janko in Slavko z družinama, hči Silva z družino, mama, brat in sestra z družinami ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega najdražjega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

RUDOLFA GRADIŠNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam pomagali. Topla zahvala vsem, ki so njegov prerani grob zasuli s cvetjem in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Črepinšku in zdravnikom internega oddelka splošne bolnice Slovenj Gradec za dolgoletno zdravljenje ter govornikom tov. Valenciju in tov. Hajsingerju za poslovilne besede.

Selek, 12. 4. 1976

Žalujoči: žena Sidonija, hčerka Alojzija, vnuk Rudi, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo.

Prejšnji teden je bilo na sporedu streljanje

V okviru tekmovanja delavskih športnih iger, ki jih prireja komisija za oddih in rekreacijo pri Občinskem svetu sindikatov Velenje, so tekmovali v streljanju z zračno puško. Nastopilo je 26 moških in 7 ženskih ekip z več kot 150 strelci, delovnih organizacij velenjske občine.

Pri moških so postali ekipni zmagovalci strelci Tovarne usnja iz Šoštanja, pri ženskah pa Skupnost zavoda za zaposlovanje.

Rezultati:

Moški ekipno: 1. TUŠ (Krom) 633, 2. Vegrad (Operativa) 624, 3. TGO (Chrommet) 600, 4. ERA (Trgovina) 572, 5. REK (Klasirica) 567, 6. TUŠ (Vegabil) 548, 7. REK (DSSS) 547, 8. REK (Storitve) 543, 9. REK (TEŠ) 538, 10. TGO (DSSS) 531 krogov.

Posamezno: 1. Rudi Zager (TUŠ) 167, 2. Janez Godec

(TGO) 167, 3. Jože Vertot (TUŠ) 166, 4. Franc Trebše (Vegrad), 5. Silvo Pešak (REK) 160, 5. Peter Jovanović (Vegrad) 159 krogov.

Ženske ekipno: 1. Skupnost zavoda za zaposlovanje 369, 2. Vegrad (DSSS) 366, 3. Osnovna šola Anton Askerc 344, 4. TGO (DSSS) 281, 5. Komunalno obrtni center 217, 6. TGO (Chrommet) 205 krogov.

Posamezno: 1. Marjana Hojan (skupn. zav. za zaposl.) 145, 2. Mojna Lušič (Vegrad) 132, 3. Hilda Tovšak (Vegrad) 124, 4. Gizela Strnad (OŠ AA) 120, 5. Vida Polutnik (OŠ AA) 117,

6. Milka Šinkovec (Skupn. za zaposl.) 117 krogov.

162, 2. Ružica Jurovič 160, 3. Aleksandra Bola 150, 4. Ida Napotnik 148 krogov.

Na občinskem prvenstvu posameznikov vseh kategorij s serijsko zračno puško so dosegli naslednje rezultate in se uvrstili na republiško tekmovanje:

Pionirji: 1. Hinko Petek 172, 2. Milan Krk 168, 3. Miran Svetina 165, 4. Cveto Petek 160 krogov.

Mladinci: 1. Mirko Junačko 352, 2. Ibrahim Selimović 347, 3. Abdulah Arnautović 344, 4. Lazar Pušić 344 krogov.

Člani: 1. Franc Trebše 531, 2. Jože Vertot 333, 3. Rudi Zager 333, 4. Peter Jovanović 332 krogov.

Pionirke: 1. Mojca Ramšak

Na prvenstvu Postojne so v konkurenci pionirjev in pionirk zmagali strelci iz Velenja. Pionirke so že tretjič zapovrstjo zmagale in osvojile pokal v trajno last.

Rezultati – pionirji ekipno: 1. Mrož Velenje 505, 2. Postojna 476, 3. Črnuče 475. Posamezno je zmagal Velenčan Hinko Petek 183 krogov (nov republiški rekord).

Pionirke ekipno: 1. Mrož Velenje 463, 2. Pivka 369, 3. Črnuče 346 krogov. Med posameznicami je bila Mojca Ramšak druga.

SMUČARJI V ŠMARTNEM ZAKLJUČILI SEZONO

Letošnja sezona uspešnejša

• Nogomet

Premoč izrazili z goli

Nogometaši Rudarja so kljub slabi igri v prvem delu, ko so gostje iz Rakičana dosegli voščeni gol, uspeli zmagati z rezultatom 5:1 (1:1). Izenačujoči gol je v zadnji minuti prvega dela dosegel Hudar.

V nadaljevanju so se razigrali napadalci in nadigrali goste ter dosegli še štiri zadetke. Strelci golov so bili mit 2. Nedeljkić in Hrkač po enega. Na lestvici je Rudar drugi s točko manj od Branika, ki je premagal moštvo Pece z rezultatom 5:0.

S smučarskih terenov izginjajo še zadnje krpe snega in le najbolj vneti še iščejo priložnosti, da se spustijo s smučmi po belem pobočju. Člani smučarske sekcije društva Partizan iz Šmartnega ob Paki pa so za letošnji sezono pripravili svojo opremo in zaključili sezono, ki je bila predvsem zaradi ugodnih snežnih razmer mnogo bolj pestra kot prejšnje. Uresničili so mnogo načrtov, ki so si jih zadali že prej, pa jih spričo slabih snežnih razmer niso mogli izvesti. Kljub temu, da poteka njihovo delo v precej skromnih gmočnih razmerah, lahko ob koncu ugotovijo, da so vendarle veliko storili.

Predvsem pa je omembe vredno to, da so se zelo veliko udeleževali zlasti najmlajši člani sekcije, kar dokazuje, da so nadvse uspešno sodelovali z osnovno šolo. Prva letošnja skupna akcija je bil enotedenski smučarski tečaj za učence osnovne šole, ki je bil razmeroma dobro obiskan. Vrhunec njihovega delovanja pa sta prav gotovo dve tekmovanji v veleslalomu, ki so jih pripravili na smučišču v bližini Šmartnega ob Paki. Morda ne bo odveč, če zapišemo imena tistih, ki so na teh dveh tekmovanjih pokazali največ smučarskega znanja in dosegli najboljše rezultate. Med najmlajšimi so bili najhitrejši

Nika Tevž, Tanja in Mojca Bole, Tomo Petek, Peter Persič, Janjo Rakun in Franci Korber, med malo starejšimi Vojko Petek, in Tine Kolenc ter med najstarejšimi Drago Drev, Lojze Omladič in Mirko Modrijan. Razveseljivo je, da si je te prireditve ogledalo tudi precej gledalcev, ki so navdušeno bodrili vsakega tekmovalca. Smučarji iz Šmartnega pa so imeli svoje predstavnike tudi na občinskem tekmovanju osnovnih šol, kjer so dosegli lep uspeh, saj je bil Peter Persič v svoji kategoriji drugi, Nika Tevž pa je zasedla tretje mesto in se končno, potem ko je bila odlična druga tudi na medobčinskem tekmo-

vanju, uvrstila na republiško tekmovanje.

Člani sekcije, ki se ukvarjajo s smučarskimi skoki pa letos na domačih tleh niso uspeli organizirati nobenega srečanja skakalcev. Sodelovali pa so na nekaterih skakalnih prireditvah v bližnji okolici predvsem v Andražu in Ljubnem ob Savinji.

Zavedajo se, da vse to še zdaleč ni največ, kar lahko storijo, zato so njihovi načrti za prihodnjo sezono zastavljeni še širše. Seveda pa želijo, da bi bili v obdobju, ki je pred njimi, deležni izdatnejše materialne pomoči in da tudi zima ne bo preveč skoparila s snegom, saj bodo le ob takih pogojih lahko dokazali, da zmorejo in hočejo še mnogo več.

J. KRAJNC

• NESREČEN PORAZ ŠOŠTANJČANOV

Tržič – Šoštanj 23 : 22 (12 : 11)

Ekipa Šoštanja je v tem kolu gostovala na „vročem“ terenu v Tržiču. Tržičani se namreč krčevito borijo za obstanek v I. slovenski rokometni ligi.

Začetek tekme je pripadal gostom. Domačinom je šele tik pred koncem prvega dela uspelo izenačiti in povesti za 1 gol.

Tudi drugi del tekme je potekal v izenačenem boju vse do rezultata 20:19, ko so gostje zastrežali 7-metrovko. V nadaljevanju pa so se pripravili 2 100 % priložnosti in želje za uspeh je bilo konec. Šoštanjčani so se morali sprijazniti z minimalnim porazom.

Če upoštevamo, da so Šoštanjčani igrali brez standardnega vratarja Slatinskega in igralca Melanška, potem so se na gostovanju v Tržiču kar dobro držali.

Zadetke so dosegli: za Šoštanj: Lesjak, Metličar in Stvar-

nik po 5. Kompan, Jančič in Vačovnik I. po 2 ter Majhen 1.

Za Tržič pa so bili uspešni: Dornig in Mrak po 5, Kralj, King in Rajc po 3, ter Grašič in

Perko po 2.

Pred 200 gledalci sta srečanje odlično vodila sodnika Ogner in Salec iz Maribora.

A. VOHAR

Srečanje košarkarjev Gorenja

V Muti ob Dravi so se 8. aprila 1976 srečali košarkarji tovarne gospodinske opreme „Gorenje“ iz Velenja in tovarne „Gorenje – Muta“ iz Mute. Sindikalno srečanje v košarki med obema kolektivoma je postalo že tradicionalna oblika sodelovanja med športniki Gorenja.

To tekmo, ki si jo je ogledalo veliko domačinov, so dobili gostje iz Velenja z tesnim rezultatom 68:67 (35:27). Srečanje je bilo zanimivo in v prijateljskem vzdušju. Gorenje iz Velenja je nastopilo brez nekaj svojih najboljših članov, vendar so srečanje dobili v zadnjem trenutku prav po zaslugi odličnega Kristana, člana KK Elektra Šoštanj, z odličnimi skoki pod obema košema pa se je izkazal Štehar.

Za Gorenje – Muta so nastopili: Tomič (6 košev), Jelenko 17, Črešnik 4, Jerčič 15, Miklavc 13, Janež 10, Kvasnik 2, Eršte, Hamler, Stražišnik.

Za Gorenje – Velenje so igrali: Movh 17, Javornik 10, Kralj 6, Pungartnik 2, Blagotinšek 2, Jerčič, Kristan 10, Štehar 21.

H.J.

Pomembni točki

Po nesrečnem porazu z Mariborom je nogometašem Šmartnega uspelo v gosteh iztržiti dve pomembni točki. V Ljubljani so premagali Ilirijo z 1:0. Šmarčani so bili od prve do zadnje minute boljše od domačinov in bi po priložnostih, ki so jih imeli, lahko dosegli še izdatnejšo zmago. Njihovi napadi v prvem delu igre so bili preveč jalovi, da bi rodili sadove, v drugem polčasu pa so zaigrali bolj nevarno in si pripravili nekaj izvrstnih priložnosti. Toda na edini zadetek je bilo treba čakati vse do zadnje minute, ko je Prašnikar po lepem predložitvi Poduratinika z izvrstnim strelom premagal domačega vratarja in zagotovil svoji ekipi dragoceni točki. V nedeljo bodo nogometaši Šmartnega doma igrali z Izolo.

Šmartno: Filipovič, Poduratinik, Hanžekovič, G. Omladič, Kompan, A. Podgoršek, (Klamfer), Železnik, Hribernik, Benetek, Prašnikar, A. Omladič.

J. Krajnc.

• Atletika

M. Čas prvak v maratonu

V Trbovljah je bilo letošnje republiško prvenstvo v malem maratonu – teku na 21 km. Med seboj se je pomerilo 36 najbolj vzdržljivih slovenskih tekačev. Velenjčan Miran Čas je letošnje prvenstvo dobil s precejšnjo prednostjo pred tekačem iz Ptuja in Velenjčanoma Tonetom Vedenikom in Spasojem Tešanovičem. Odlično je tekel tudi Jakob Grošelj in dosegel deseto mesto.

Tako so se velenjski maratonce znovali izkazali z odličnimi uvrstitvami.

Tretji v štafeti

Na republiškem prvenstvu v štafetnih tekih v Celju so v moški štafeti 4 x 1500 m Velenjčani osvojili tretje mesto za štafeto celjskega Kladivarja in Olimpije Ljubljana. Velenjčani so tekli v postavi Peter Anič, Dragoje Anič, Milan Balek in Edo Hojan.

Andreja Šverc zmagala v Celovcu

Na 9. mednarodnem spomladanskem krosu v Celovcu so med številnimi tekači nastopili tudi atleti Velenja.

Predvsem so se izkazale atletinje. Med mlajšimi mladinkami na 1200 m je zmagala Ivanka Lorbek, Andreja Šverc je dobila tek starejših mladink na 2400 m, tretja je bila Renata Zupančič, četrta pa Majda Potočnik. Irena Verdel je bila 4. v teku mlajših članic. Med mladinci je v teku na 4800 m Marjan Hudej osvojil tretje mesto.

Ste že naročeni na tednik Naš čas?

Miran Čas, ki se je ponovno vrnil med velenjske atlete, je v nedeljo na prvenstvu Slovenije v malem maratonu, ki je bilo v Trbovljah, zmagal in tako postal prvi velenjski prvak v tej težki atletski disciplini. Tudi lani je bil prvi Velenjčan Milan Balek. (L. Ojsteršek)

• Uspešen start mladih Šoštanjčanov

Na prvi tekmi pomladanskega dela nogometnega prvenstva v konjskem nogometnem področju so mladi Šoštanjčani premagali v Brezicah domačine s 3:1. Že v deseti minuti je Pergovnik iz 11-metrovke popeljal Šoštanj s 3:1. Že v deseti minuti je Pergovnik iz 11-metrovke popeljal Šoštanj v vodstvo. Dve minuti kasneje je Velič izenačil rezultat, prav tako iz 11 m. V začetku drugega polčasa je Jamnikar povedel Šoštanj v vodstvo. V sedemdeseti minuti pa je Kurger dosegel gol s 25 m in postavil končni rezultat.

Simon Pergovnik

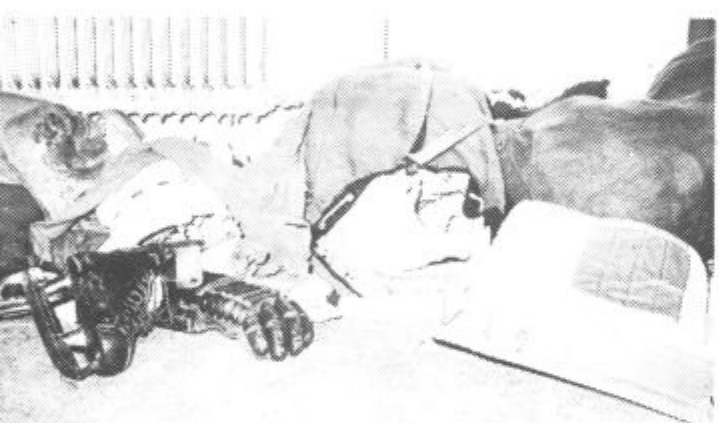
Začelo se je čiščenje

Mladi bodo očistili velenjski park in gozd pri jezeru. V akcijah bodo sodelovali predstavniki iz vseh osnovnih organizacij v temeljnih organizacijah in šol.

Zaposleni v velenjskem „Toplovodu“ so sklenili, da bo vsak opravil štiri ure udarniškega dela. Svojo obljubo so že izpolnili. Očistili so okolico zgradbe, kjer imajo delovne prostore, zravnavali zemljo, navozili še nekaj humusa ter posadili travo in okrasno grmičevje. Opravljena dela so ocenili na štiri stare milijone dinarjev.

Takole je izgledala garderoba velenjskih hokejistov prejšnji teden, ko sta si jo ogledala predsednik skupščine občine Nestl Žgank in predsednik skupščine občinske telesnokulturne skupnosti Tone Pečovnik. (foto: L.O.)

Med visokimi velenjskimi stolpnici se vije čista Paka. Takšna je bila nekoč, danes pa je v njej vedno več raznih odpadkov in nanošenega peska. Dno Pake se zaradi tega vse bolj dviguje in kaj lahko se zgodi, da se bo ob morebitnem močnem deževju razlila iz struge.

V želji, da bi mesta in naselja velenjske občine spet dobila čim lepši izgled, že nekaj časa tečejo akcije čiščenja okolja.

Prejšnji teden so se vanjo vključili tudi mladi iz posameznih osnovnih organizacij ZSMS, ki so sklenili, da bodo očistili velenjski park in gozd pri Jezeru.

Na pobudo temeljne telesnokulturne skupnosti in krajevne skupnosti Stara vas so se pred tednom dni zbrali v športnem parku velenjski športniki in očistili svoje okolje. V akciji je sodelovalo blizu sto športnikov in športnih delavcev, najštevilnejši med njimi pa so bili atleti. Športniki so sklenili, da bodo takšno akcijo še ponovili.

Zelo aktivni so tudi v krajevni skupnosti Stara vas, kjer so k očiščevalni akciji med drugim pritegnili vse delovne organizacije oziroma temeljne organizacije združenega dela, ki delujejo na njihovem področju.

Ob tem pa moramo zapisati

nekaj kritičnih besed glede velenjskih hokejistov. Kot vemo so pri kotalkališču garderobni prostori, ki jih med letom uporabljajo kotalkarji, v zimskih mesecih pa velenjski hokejisti. Nekoč izredno lepe in čiste prostore so hokejisti zapustili zelo zanemarjene. Vsepovsod na tleh je ležala razmetana oprema, za katero vemo, da je zelo draga, stene so bile popisane, po tleh razbite steklenice, širil pa se je tudi vonj po plesnobi. Prav gotovo sodi h kulturi športnikov nedvomo tudi čuvanje opreme in skrb za vzdrževanje garderob.

O akcijah v zvezi s čiščenjem okolja bomo seveda še pisali.

● Profil

Čas preganja med urami

Živimo v obdobju, ko nas na vsakem koraku preganja čas. Jezimo se na uro, enkrat gre prepočas, drugič je prehitra. Ljudem, ki imajo v svojem poklicu opravka z urami, so prijatelji te tik-takajoče stvarce. Imajo v svojem poklicu opravka z urami, so prijatelji te tik-takajoče stvarce. In kolikokrat nas pot zanese k urarju, ne da bi se vprašali, kaj ta poklic zahteva od človeka. Pri urarju Pirečniku smo opazili mladega fanta, ki je ljubeznivo razlagal starejšemu moškemu, kaj je bilo narobe z njegovo uro. Daniel Drev je končal poklicno kovinarsko šolo Borisa Kidriča v Celju, zdaj pa je zaposlen kot urarski pomočnik. Zanimalo nas je, zakaj se je odločil za to poklic.

„Ko se človek odloča za neki poklic, mora imeti do njega veselje. Tako je bilo tudi z mano. Ure so me že od nekdaj zanimalo in sploh nisem imel težav z odločitvijo. Še nikoli mi ni bilo žal, in mi najbrž tudi ne bo, da sem izbral ravno urarstvo.“

Med delovnim časom sprejema pokvarjene ure, jih popravi in zopet vrača strankam. Človek bi pomislil, da se enkrat tega naveličaš, pa ni tako. Daniel pravi: „Sploh ni dolgočasno delo. Poklic je zelo zanimiv. Vsakokrat, ko popraviš uro, se ti zdi, da si nekaj dosegl. Hkrati pa spoznaš nove

stvari, razne tehnične izboljšave pri urah... Seveda pa ta poklic zahteva predvsem dobre oči, potrpežljivost in veliko natančnost.“

Kot urar ima opravka z različnimi vrstami ur, od ročnih do budilk pa tja do stenskih. Danielu so ravno stenske ure najbolj všeč. Pravi, da so zelo zanimive, lepo oblikovane, pa še prijetno bijejo. Tudi doma jih ima nekaj... Njegov delovni čas je deljen, tako da je na delovnem mestu do šestih popoldan. Le malo prostega časa mu ostane in nasmehne se, ko ga vprašamo, kaj takrat najraje dela: „Rad si ogledam kak dober film, tudi na jezero grem včasih, pa kar hitro mine.“

Danielove želje so skromne. V prihodnosti si želi ustvariti družino in čim dalj opravljati svoj poklic.

● Za varnost v prometu

Komisija za vzgojo in preventivo v prometu pri skupščini občine Velenje je v lanskem letu izpolnila naloge in s tem prispevala k varnosti v cestnem prometu. O dobrem delovanju te komisije pričajo tudi pripravljena tekmovanja „Kaj več o prometu.“

Tudi letos bodo pripravili občinsko tekmovanje osnovnih in srednjih šol iz varstva v cestnem prometu, sodelovali pa bodo tudi na medobčinskih in republiških tekmovanjih. Ta komisija se je zelo aktivno vključila tudi v krajevne skupnosti, kjer sodeluje z ljudsko tehniko in avto-moto društvi. Komisija pripravlja predavanja o novih cestno prometnih predpisih, prikazuje filme na to temo in izvaja poskusno testiranje voznikov. Posebno velik odziv na takšne akcije te komisije je bil v krajevni skupnosti Smartno ob Paki, Smartno, Salek, Konovo, sodelovalo pa je tudi združenje šoferjev in avtomehnikov. Letos želijo organizirati komisije za vzgojo in preventivo v vseh krajevnih skupnostih.

V cestno prometno problematiko pa naj bi se vključevali tudi občani, ki opazijo pomanjkljivosti.

JOŽE MIKLAVC

Komentar tedna

Vsekakor je že znano, da se bo pred poletnimi počitnicami sestal jugoslovanski centralni komite ZKJ, ki bo med drugim ocenil tudi aktivnost komunistov v preteklem obdobju. Torej v času, ko smo intenzivno uresničevali sklepe minulih kongresov ZK, ko je bilo potrebno izreči odločen „ne“ vsem tistim, ki so se zavzemali za uvedbo „trde roke“, skratka za čas, ki je osemindesetega leta tako odločno zaključil našo pot v smeri samoupravne demokracije, hkrati pa je zavrnil vse, ki so zoprvali samostojni poti Jugoslavije, naj je šlo za njeno zunanjo in notranjo politiko.

Pišemo v prvi osebi množine, ker menimo, da so stališča Zveze komunistov v

bistvu stališča vseh tistih, ki se pošteno zavzemajo za dograditev socialističnega samoupravljanja, pri čemer mislimo, da svetovnonazorske razlike ne bi smele motiti nikogar, ko gre za dobrobit vseh.

Neučinkovitost

Toda kljub vsemu si moramo zastaviti vprašanje: kako uspešni smo bili pri uresničevanju ciljev, ki smo jih navedli že uvodoma? Koliko je bilo v nas deklar-

ativne odločenosti, da uresničimo sprejete sklepe, koliko pa resnične pripravljenosti, da sprejeto tudi uresničimo?

Močno se nam zdi, da mariskoga še vedno pesti stara bolezen: neučinkovitost. Neučinkovitost v dejanjih, ko je potrebno delati za občestvo in ne le govoriti,

gramomanijo“ ali „sklepomanijo“ ali „konceptomanijo“. To so hude bolezni, ki zavirajo delavnost, ki onemogočajo, da bi sprejeli medse resnico, da je vsak sklep le na papirju zapisana usoda našega življenja, če ga ne bomo prevedli v resničnost.

In se bojimo, da nas neučinkovitost še vedno pesti, da leži vse preveč bremen na plečih posameznikov, ki le stežka zmorejo obsežno delo. To velja tudi za komuniste. Dejstvo namreč, da marsikje še ne merijo svoje učinkovitosti z izvršenimi dejanji, pač pa s papirnati ugotavljanjem stanja.

Tako pa več ne gre. Tako res več ne gre. Vsi smo odgovorni, da ostanke takšne prakse izkoreninimo iz našega okolja.

MILAN MEDEN

Kurirčkova pošta na poti po velenjski občini

Velenjski pionirji so včeraj dopoldne sprejeli v Paki od njihovih slovenjgraških vrstnikov kurirčkovo pošto s pozdravi dragemu Titu za njegov rojstni dan.

Dragocena torbica bo ostala v velenjski občini pet dni. Z njo bodo pionirji obšli vse pomembnejše kraje znane iz narodnoosvobodilne vojne. Skrbno jo bodo nosili mimo „sovražnikovih enot“ kot pravi kurirji med NOB. Na poti bo pionirje spremljala posebna izvidnica, katero bodo sestavljali mladinci osmih razredov osnovnih šol ter člani mladinske partizanske enote.

Po sprejemu kurirčkove pošte od slovenjgraških pionirjev in svečanosti pri grobu kurirja Ludvika Blagotinskega, ki je padel v Paki, so velenjski pionirji ponesli kurirčkovo torbico prek Cirkovce, Plešivca in Velunjskega grabna v Ravne, kjer je prenočila. Danes jutraj so jo v Ravnah sprejeli pionirji z osnovne šole Biba Roček iz Šoštanja in jo odnesli v Zavodnje, od tam pa je kurirčkova pošta potovala po Strmini do Zlebnika, kjer so jo prevzeli pionirji osnovne šole Karel Destovnik Kajuh iz Šoštanja.

Popoldne ob sedemnajstih bodo pionirji prinesli kurirčkovo pošto v Bele vode, kjer bo pri Razpodovniku prenočila in nadaljevala pot v ponedeljek, 19. aprila. Tega dne ob 10. uri dopoldne jo bodo pionirji iz Belih vod izročili vrstnikom Šmartnega ob Paki. Pionirji Šmartnega ob Paki jo bodo ob 13. uri predali na Velikem vrhu pionirjem osnovne šole Miha Pintar Toledo, v Podgorju jo bodo prevzeli pionirji Pesja in jo ponesli na „sovobojeno ozemlje“ pri osnovni šoli Anton Aškerc v Velenju. Od tod bo Kurirčkova pošta krenila naslednji dan, v torek proti Šentilju, zatem se bo vrnila na cesto Velenje-Celje, kjer jo bodo pri Obircu dočakali pionirji z osnovne šole Gustav Šilih iz Velenja. Predvidoma ob 11. uri pa jo bodo izročili pionirjem iz Slovenskih Konjic.

Gasilci želijo raztezalno lestev

V preteklem tednu so imeli velenjski gasilci polne roke dela, saj so morali sprožiti alarm kar trikrat.

V torek, 6. aprila zjutraj je izbruhnil požar na osebnem avtomobilu renault 12, last Alojza Barboriča iz Šaleške v Velenju. Lastnik se je zvečer vrnil domov in avtomobil parkirnil pred stanovanjskim blokom, zjutraj pa je vozilo začelo iz neznanega vzroka goriti. Kljub posredovanju gasilcev je ogenj popolnoma uničil avtomobil.

V noči od 8. na 9. april je izbruhnil požar v arhivu REK – elektrostrojni obrati na starem jasku. Ogenj je povzročil za 80 tisoč dinarjev škodo. Tretjič pa so morali velenjski gasilci v minulem tednu gasiti v Stari vasi. V petek nekaj pred dvajseto uro je začelo goriti v listnici gospodarskega poslopja Martina Ževarta. Izredni naglici

gasilcev in njihovem požrtvovanju grez zahvala, da ogenj ni povzročil nobene škode. Uspešnega posredovanja gasilcev pa je bil seveda najbolj vesel lastnik Martin Ževar-Gorjan, saj je bilo to že tretjič, da je začelo goriti njegovo gospodarsko poslopje. Dvakrat (drugič je čisto zgorel) pa je ogenj izbruhnil na njegovem kozolcu. Te akcije so pokazale, da so velenjski gasilci razmeroma dobro pripravljeni za gašenje požarov v nizkih zgradbah.

Sami pa se sprašujejo, kakšna bi bila njihova uspešnost, če bi morda večji požar izbruhnil v eni izmed visokih velenjskih stolpnice. Zavedajo se, da bi v teh primerih potrebovali sodobno raztezalno lestev, za katero pa za zdaj ne morejo dobiti denarja. Res je, da je takšna lestev precej draga, vendar je treba ob tem razmišljanju pomisliti na ceno človeškega življenja in da bo nakup takšne lestve jutri morda že prepozen.